

**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV
2009/43/EF**

af 6. maj 2009

**om forenkling af vilkår og betingelser for overførsel af
forsvarsrelaterede produkter inden for Fællesskabet**

(EØS-relevant tekst)

KAPITEL I

GENSTAND, ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

Artikel 1

Genstand

1. Formålet med dette direktiv er at forenkle de regler og procedurer, der gælder for overførsel af forsvarsrelaterede produkter inden for Fællesskabet, for at sikre, at det indre marked fungerer korrekt.
2. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes beføjelser vedrørende politik på området for eksport af forsvarsrelaterede produkter.
3. Anvendelsen af dette direktiv er underlagt traktatens artikel 30 og 296.
4. Dette direktiv berører ikke medlemsstaternes mulighed for at fortsætte og yderligere udvikle mellemstatsligt samarbejde, samtidig med at de overholder bestemmelserne i dette direktiv.

Artikel 2

Anvendelsesområde

Dette direktiv finder anvendelse på forsvarsrelaterede produkter, der er anført i bilaget.

Artikel 3

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) »forsvarsrelateret produkt«: ethvert produkt, der er anført i bilaget
- 2) »overførsel«: enhver overdragelse eller flytning af et forsvarsrelateret produkt fra en leverandør til en modtager i en anden medlemsstat
- 3) »leverandør«: en juridisk eller fysisk person, der er etableret i Fællesskabet, og som er juridisk ansvarlig for en overførsel

▼B

- 4) »modtager«: en juridisk eller fysisk person, der er etableret i Fællesskabet, og som er juridisk ansvarlig for modtagelsen af en overførsel
- 5) »overførselslicens«: en tilladelse udstedt af en national myndighed i en medlemsstat til leverandører med henblik på overførsel af forsvarsrelaterede produkter til en modtager i en anden medlemsstat
- 6) »eksportlicens«: en tilladelse til at levere forsvarsrelaterede produkter til en juridisk eller fysisk person i et tredjeland
- 7) »transit«: transport af forsvarsrelaterede produkter gennem en eller flere medlemsstater ud over oprindelsesmedlemsstaten og modtagelsesmedlemsstaten.

KAPITEL II

OVERFØRSELSLICENSER*Artikel 4***Generelle bestemmelser**

1. Overførsel af forsvarsrelaterede produkter mellem medlemsstater er underlagt forudgående tilladelse. Der kræves ingen anden tilladelse fra andre medlemsstater for forsvarsrelaterede produkters transit gennem medlemsstater eller adgang til den medlemsstats område, hvor modtageren befinder sig, uden at dette berører anvendelsen af de bestemmelser, der er nødvendige af hensyn til den offentlige sikkerhed eller offentlige orden, herunder transportsikkerheden.
2. Uanset stk. 1 kan medlemsstaterne fritage overførsler af forsvarsrelaterede produkter for den i dette stykke nævnte forpligtelse til forudgående tilladelse, når:
 - a) leverandøren eller modtageren er et regeringsorgan eller en del af de væbnede styrker
 - b) leveringen foretages af Den Europæiske Union, NATO, IAEA eller andre mellemstatslige organisationer med henblik på udførelse af deres opgaver
 - c) overførslen er nødvendig for gennemførelse af et våbensamarbejdsprogram mellem medlemsstater
 - d) overførslen er knyttet til humanitær bistand i tilfælde af katastrofer eller som donation i en nødsituation, eller
 - e) overførslen er nødvendig til eller efter reparation, vedligeholdelse, udstilling eller demonstration.

▼M10

3. Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 13a efter anmodning fra en medlemsstat eller på eget initiativ vedrørende ændringer af stk. 2 for at inddrage tilfælde, hvor:

- a) overførslen finder sted på en sådan måde, at den offentlige orden eller offentlige sikkerhed ikke berøres
- b) forpligtelsen til forudgående tilladelse er blevet uforenelig med medlemsstaternes internationale forpligtelser efter vedtagelse af dette direktiv
- c) det er nødvendigt af hensyn til det mellemstatslige samarbejde som nævnt i artikel 1, stk. 4.

▼B

4. Medlemsstaterne sikrer, at leverandører, der ønsker at overføre forsvarsrelaterede produkter fra deres område, kan anvende generelle overførselslicenser eller ansøge om globale eller individuelle overførselslicenser i henhold til artikel 5, 6 og 7.

5. Medlemsstaterne fastsætter typen af overførselslicens for de pågældende forsvarsrelaterede produkter eller de pågældende kategorier af forsvarsrelaterede produkter i overensstemmelse med denne artikel og artikel 5, 6 og 7.

6. Medlemsstaterne fastsætter alle de vilkår og betingelser, der skal gælde for overførselslicenser, herunder enhver begrænsning af eksporten af forsvarsrelaterede produkter til juridiske eller fysiske personer i tredjelande, under hensyntagen til bl.a. risici for beskyttelsen af menneskerettighederne, freden, sikkerheden og stabiliteten som følge af overførslen. Medlemsstaterne kan under overholdelse af fællesskabsretten benytte sig af muligheden for at forlange forsikringer om slutanvendelsen, herunder slutbrugercertifikater.

7. Medlemsstaterne fastsætter de vilkår og betingelser, der skal gælde for overførselslicenser for komponenter på grundlag af en vurdering af eventuelle kritiske forhold i forbindelse med overførslen på grundlag af bl.a. følgende kriterier:

- a) arten af de pågældende komponenter i forhold til de produkter, som de skal indgå i, og i forhold til enhver slutbrug af de færdige produkter, der måtte give anledning til bekymring
- b) betydningen af de pågældende komponenter i forhold til de produkter, som de skal indgå i.

▼B

8. Bortset fra de tilfælde, hvor medlemsstaterne vurderer, at overførslen af komponenter er kritisk, indfører medlemsstaterne ikke eksportbegrænsninger for komponenter, når modtageren fremlægger et anvendelsescertifikat, hvori det erklæres, at de komponenter, der er genstand for overførselslicensen, er integreret eller skal integreres i modtagerens egne produkter og derfor ikke efterfølgende kan genoverføres eller eksporteres som sådanne undtagen til vedligeholdelse eller reparation.

9. Medlemsstaterne kan til enhver tid tilbagetrække, suspendere eller begrænse anvendelsen af overførselslicenser, de har udstedt, under henvisning til beskyttelsen af deres væsentlige sikkerhedsinteresser, af hensyn til den offentlige orden eller offentlige sikkerhed eller på grund af manglende overholdelse af de vilkår og betingelser, der er knyttet til overførselslicensen.

*Artikel 5***Generelle overførselslicenser**

1. Medlemsstaterne offentliggør generelle overførselslicenser, der giver direkte tilladelse til leverandører, som er etableret på deres respektive områder, og som opfylder de vilkår og betingelser, der er knyttet til overførselslicensen, til at foretage overførsler af forsvarsrelaterede produkter, som specificeres i overførselslicensen, til en kategori eller flere kategorier af modtagere, der er etableret i en anden medlemsstat.

2. Med forbehold af artikel 4, stk. 2, offentliggøres generelle overførselslicenser i det mindste når:

a) modtageren er del af en medlemsstats væbnede styrker eller en ordregivende myndighed på forsvarsområdet, der foretager indkøb, som udelukkende er til brug for en medlemsstats væbnede styrker

b) modtageren er en virksomhed, der er certificeret i overensstemmelse med artikel 9

c) formålet med overførslen er demonstration, vurdering eller udstilling

d) formålet med overførslen er vedligeholdelse eller reparation, og modtageren er den oprindelige leverandør af de forsvarsrelaterede produkter.

3. Medlemsstater, der deltager i et mellemstatslig samarbejdsprogram mellem to eller flere medlemsstater vedrørende udvikling, produktion eller anvendelse af et eller flere forsvarsrelaterede produkter, kan offentliggøre en generel overførselslicens for overførsler, der er nødvendige for gennemførelsen af dette samarbejdsprogram, til andre medlemsstater, der deltager i dette program.

▼B

4. Medlemsstaterne kan fastsætte de betingelser, der gælder for registrering forud for den første anvendelse af en generel overførselslicens, uden at dette er til hinder for anvendelsen af andre bestemmelser i dette direktiv.

*Artikel 6***Globale overførselslicenser**

1. Medlemsstaterne beslutter at udstede globale overførselslicenser til en individuel leverandør på dennes anmodning, og disse giver tilladelse til overførsler af forsvarsrelaterede produkter til modtagere i en eller flere andre medlemsstater.

2. Medlemsstaterne fastsætter i hver global overførselslicens de forsvarsrelaterede produkter eller kategorier af forsvarsrelaterede produkter, der er omfattet af den globale overførselslicens, og de godkendte modtagere eller kategorier af modtagere.

Enhver global tilladelse gives for en periode på tre år, der kan forlænges af medlemsstaterne.

*Artikel 7***Individuelle overførselslicenser**

Medlemsstaterne beslutter at udstede individuelle overførselslicenser til en individuel leverandør på dennes anmodning, og disse overførselslicenser giver tilladelse til en enkelt overførsel af en specificeret mængde specifikke forsvarsrelaterede produkter, der skal overføres i en eller flere ladninger til en enkelt modtager når:

- a) anmodningen om overførselslicens er begrænset til en enkelt overførsel
- b) det er nødvendigt for at beskytte landets væsentlige sikkerhedsinteresser eller af hensyn til den offentlige orden
- c) det er nødvendigt for at overholde medlemsstatens internationale forpligtelser og tilsagn eller
- d) en medlemsstat har god grund til at tro, at leverandøren ikke vil være i stand til at opfylde alle de nødvendige vilkår og betingelser for at opnå en global overførselslicens.

KAPITEL III

OPLYSNINGSPLIGT, CERTIFICERING OG EKSPORT EFTER OVERFØRSEL*Artikel 8***Leverandørers oplysningspligt**

1. Medlemsstaterne sikrer, at leverandører af forsvarsrelaterede produkter oplyser modtagerne om de gældende vilkår og betingelser i overførselslicensen, herunder begrænsninger, i forbindelse med slutbrug eller eksport af de forsvarsrelaterede produkter.

▼B

2. Medlemsstaterne sikrer, at leverandører inden for et rimeligt tidsrum oplyser de kompetente myndigheder i den medlemsstat, fra hvis område de ønsker at overføre forsvarsrelaterede produkter, om, at de har til hensigt at anvende en generel tilladelse for første gang. Medlemsstaterne kan fastsætte, hvilke yderligere oplysninger der kan kræves om forsvarsrelaterede produkter, der overføres på grundlag af en overførselslicens.

3. Medlemsstaterne sikrer og kontrollerer regelmæssigt, at leverandører fører detaljerede og fuldstændige registre over deres overførsler i overensstemmelse med den gældende lovgivning i de pågældende medlemsstater, og fastsætter, hvilke indberetningskrav der er knyttet til anvendelse af en generel, global eller individuel overførselslicens. Sådanne registre omfatter handelsdokumenter indeholdende følgende oplysninger:

- a) en beskrivelse af det forsvarsrelaterede produkt og dets reference efter bilaget
- b) mængden og værdien af det forsvarsrelaterede produkt
- c) datoen for overførsel
- d) leverandørens og modtagerens navn og adresse
- e) det forsvarsrelaterede produkts slutbrug og slutbruger, når disse kendes, og
- f) dokumentation for, at oplysningerne vedrørende en eksportbegrænsning, der er knyttet til overførselslicensen, er givet til modtageren af de pågældende forsvarsrelaterede produkter.

4. Medlemsstaterne sikrer, at leverandører fører de i stk. 3 omhandlede registre i en periode, der mindst svarer til, hvad der er fastsat i den relevante nationale lovgivning om opbevaringskrav for erhvervsdrivende, som er gældende i den respektive medlemsstat, og under alle omstændigheder i mindst tre år regnet fra afslutningen af det kalenderår, hvor overførslen fandt sted. De skal forevises på de kompetente myndigheders forlangende i den medlemsstat, fra hvis område leverandøren har overført de forsvarsrelaterede produkter.

*Artikel 9***Certificering**

1. Medlemsstaterne udpeger kompetente myndigheder til at udføre certificering af modtagere, der er etableret på deres respektive områder, af forsvarsrelaterede produkter i medfør af overførselslicenser, der er offentliggjort af andre medlemsstater, jf. artikel 5, stk. 2, litra b).

▼B

2. Certificeringen er en konstatering af, at modtagervirksomheden er pålidelig, især for så vidt angår dens evne til at overholde eksportbegrænsningerne vedrørende forsvarsrelaterede produkter, der i henhold til en overførselslicens modtages fra en anden medlemsstat. Modtagervirksomhedens pålidelighed vurderes efter følgende kriterier:

- a) dokumenteret erfaring inden for forsvarsaktiviteter, under særlig hensyntagen til virksomhedens hidtidige overholdelse af eksportbegrænsninger, eventuelle retsafgørelser herom, tilladelse til produktion eller markedsføring af forsvarsrelaterede produkter og beskæftigelse af kvalificeret overordnet personale
- b) relevant industriel aktivitet vedrørende forsvarsrelaterede produkter i Fællesskabet, særligt kapacitet til system/subsystemintegration
- c) udnævnelse af en ledende medarbejder som personlig ansvarlig for overførsler og eksport
- d) en skriftlig erklæring fra virksomheden, underskrevet af den i litra c) omhandlede ledende medarbejder, hvorved virksomheden forpligter sig til at træffe alle nødvendige foranstaltninger til at overholde og håndhæve alle specifikke betingelser for slutbrug og eksport af specifikke komponenter eller produkter, der er modtaget
- e) en skriftlig erklæring fra virksomheden, underskrevet af den i litra c) omhandlede ledende medarbejder, med henblik på rettidigt at give de kompetente myndigheder detaljerede oplysninger som svar på anmodninger og forespørgsler vedrørende slutbrugere eller slutbrugen af alle de eksporterede produkter, som virksomheden overfører eller modtager i henhold til en overførselslicens fra en anden medlemsstat
- f) en beskrivelse, der bekræftes af den i litra c) omhandlede ledende medarbejder, af virksomhedens interne program til sikring af overholdelse af de gældende regler eller system til overførsels- og eksportforvaltning. Denne beskrivelse skal indeholde detaljerede oplysninger om de organisatoriske, menneskelige og tekniske ressourcer, der er afsat til forvaltningen af overførsler og eksport, ansvarskæden i virksomheden, interne kontrolprocedurer, oplysnings- og uddannelsesaktiviteter, fysiske og tekniske sikkerhedsforanstaltninger, registrering og sporbarhed af overførsler og eksport.

3. Certifikaterne skal indeholde følgende oplysninger:

- a) den kompetente myndighed, der har udstedt certifikatet
- b) modtagerens navn og adresse
- c) erklæring om, at modtageren opfylder de i stk. 2 omhandlede kriterier, og

▼B

d) certifikatets udstedelsesdato og gyldighedsperiode.

Det i litra d) omhandlede certifikats gyldighedsperiode må under ingen omstændigheder overstige fem år.

4. Der kan i certifikater fastsættes yderligere betingelser om følgende:

a) formidling af oplysninger, der kræves med henblik på at kontrollere, at de i stk. 2 omhandlede kriterier er opfyldt

b) tilbagekaldelse eller suspension af certifikatet.

5. De kompetente myndigheder kontrollerer mindst hvert tredje år, at modtageren opfylder de i stk. 2 omhandlede kriterier og alle andre betingelser, der er knyttet til de i stk. 4 omhandlede certifikater.

6. En medlemsstat anerkender certifikater, der er udstedt i overensstemmelse med dette direktiv i en anden medlemsstat.

7. De kompetente myndigheder træffer passende foranstaltninger, hvis de konstaterer, at en certifikatindehaver, der er etableret på den pågældende medlemsstats område, ikke længere opfylder de i stk. 2 omhandlede kriterier og de i stk. 4 omhandlede betingelser. Sådanne foranstaltninger kan omfatte tilbagekaldelse af certifikatet. Den kompetente myndighed underretter Kommissionen og de øvrige medlemsstater om sin beslutning.

8. Medlemsstaterne offentliggør og ajourfører regelmæssigt en liste over certificerede modtagere og underretter Kommissionen, Europa-Parlamentet og de øvrige medlemsstater herom.

Kommissionen gør et centralt register over modtagere, der er certificeret af medlemsstaterne, offentligt tilgængeligt på sit websted.

*Artikel 10***Eksportbegrænsninger**

Medlemsstaterne sikrer, at modtagere af forsvarsrelaterede produkter i forbindelse med ansøgningen om eksportlicens erklærer over for de kompetente myndigheder at have overholdt eventuelle eksportbegrænsninger, som i forbindelse med modtagelsen af forsvarsrelaterede produkter var knyttet til en overførselslicens fra en anden medlemsstat, herunder eventuelt at de har opnået den krævede tilladelse fra oprindelsesmedlemsstaten.

▼B

KAPITEL IV

TOLDPROCEDURER OG ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE*Artikel 11***Toldprocedurer**

1. Medlemsstaterne sikrer, at eksportøren ved opfyldelsen af formaliteterne vedrørende eksport af forsvarsrelaterede produkter på det toldsted, der er ansvarligt for behandling af eksportangivelsen, fremlægger dokumentation for at have opnået enhver nødvendig eksportlicens.
2. En medlemsstat kan med forbehold af bestemmelserne i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks ⁽¹⁾ desuden i en periode på højst 30 arbejdsdage suspendere eksporten fra sit område af forsvarsrelaterede produkter, som er modtaget fra en anden medlemsstat i henhold til en overførselslicens og inkorporeret i et andet forsvarsrelateret produkt, eller, hvis det er nødvendigt, på anden måde hindre, at sådanne produkter forlader Fællesskabet via dens område, når den vurderer:
 - a) at der ved eksportlicensens udstedelse ikke blev taget behørigt hensyn til relevante oplysninger, eller
 - b) omstændighederne har ændret sig væsentligt, siden eksportlicensens udstedelse.
3. Medlemsstaterne kan bestemme, at toldformaliteterne i forbindelse med eksport af forsvarsrelaterede produkter kun kan opfyldes ved bestemte toldsteder.
4. Når medlemsstaterne anvender muligheden i stk. 3, underretter de Kommissionen om, hvilke toldsteder der har fået denne bemyndigelse. Kommissionen offentliggør disse oplysninger i C-udgaven af Den Europæiske Unions Tidende.

*Artikel 12***Informationsudveksling**

Medlemsstaterne træffer sammen med Kommissionen alle hensigtsmæssige foranstaltninger for at etablere et direkte samarbejde og udveksling af oplysninger mellem deres nationale kompetente myndigheder.

KAPITEL V

AJOURFØRING AF LISTEN OVER FORSVARSRELATEREDE PRODUKTER**▼M10***Artikel 13***Ændring af bilaget**

Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 13a vedrørende ændringer af listen over forsvarsrelaterede produkter, der er fastsat i bilaget, således at den er i nøje overensstemmelse med Den Europæiske Unions fælles liste over militært udstyr.

⁽¹⁾ EFT L 302 af 19.10.1992, s. 1.

▼ M10

Hvis det er påkrævet i særligt hastende tilfælde, anvendes proceduren i artikel 13b på delegerede retsakter, som vedtages i henhold til nærværende artikel.

*Artikel 13a***Udøvelse af de delegerede beføjelser**

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.
2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 4, stk. 3, og artikel 13, tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra den 26. juli 2019. Kommissionen udarbejder en rapport vedrørende delegationen af beføjelser senest ni måneder inden udløbet af femårsperioden. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.
3. Den i artikel 4, stk. 3, og artikel 13 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning ⁽¹⁾.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 4, stk. 3, og artikel 13 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på tre måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

*Artikel 13b***Hasteprocedure**

1. Delegerede retsakter vedtaget i henhold til denne artikel træder i kraft straks og finder anvendelse, så længe der ikke er gjort indsigelse i henhold til stk. 2. I meddelelsen til Europa-Parlamentet og Rådet af en delegeret retsakt anføres begrundelsen for anvendelse af hasteproceduren.

⁽¹⁾ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

▼M10

2. Europa-Parlamentet eller Rådet kan efter proceduren i artikel 13a, stk. 6, gøre indsigelse mod en delegeret retsakt. I så fald skal Kommissionen ophæve retsakten straks efter Europa-Parlamentets eller Rådets meddelelse af afgørelsen om at gøre indsigelse.

▼B

KAPITEL VI

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

*Artikel 15***Beskyttelsesforanstaltninger**

1. Hvis en licensudstedende medlemsstat skønner, at der er en alvorlig risiko for, at en modtager, der er certificeret i overensstemmelse med artikel 9 i en anden medlemsstat ikke vil overholde en betingelse, der er knyttet til en generel overførselslicens, eller hvis en licensudstedende medlemsstat skønner, at den offentlige orden eller offentlige sikkerhed eller medlemsstatens væsentlige sikkerhedsinteresser kan blive berørt, underretter den licensudstedende medlemsstat den anden medlemsstat og anmoder om en undersøgelse af situationen.

2. Såfremt den i stk. 1 omtalte tvivl fortsat består, kan den licensudstedende medlemsstat midlertidigt suspendere den generelle overførselslicens, for så vidt angår sådanne modtagere. Den underretter de øvrige medlemsstater og Kommissionen om årsagerne til denne beskyttelsesforanstaltning. Medlemsstaten, der har truffet beskyttelsesforanstaltningen, kan beslutte at ophæve foranstaltningen, hvis den vurderer, at den ikke længere er berettiget.

*Artikel 16***Sanktioner**

Medlemsstaterne fastsætter bestemmelser om sanktioner for overtrædelse af de bestemmelser, der vedtages med henblik på gennemførelse af dette direktiv, særlig i tilfælde af, at de oplysninger, der forelægges i henhold til artikel 8, stk. 1, eller artikel 10, om overholdelse af eksportbegrænsninger, der er knyttet til en overførselslicens, er forkerte eller ikke er udtømmende. Medlemsstaterne træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at disse regler gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

*Artikel 17***Revisionsklausul og rapportering**

1. Kommissionen aflægger rapport om sådanne foranstaltninger, som medlemsstaterne træffer med henblik på gennemførelsen af dette direktiv, særlig artikel 9-12 og artikel 15, senest 30. juni 2012.

▼B

2. Kommissionen tager gennemførelsen af dette direktiv op til revision og orienterer Europa-Parlamentet og Rådet herom senest 30. juni 2016. Den vurderer navnlig, om og i hvilket omfang målsætningerne for dette direktiv er blevet opfyldt, bl.a. med hensyn til det indre markeds funktion. I sin rapport vurderer Kommissionen anvendelsen af artikel 9-12 og artikel 15 i dette direktiv, og den evaluerer direktivets indvirkning på udviklingen af et europæisk marked for forsvarsprodukter og et fundament for en europæisk forsvarsteknologi og -industri, bl.a. med hensyn til små og mellemstore virksomheders situation. Om nødvendigt ledsages rapporten af et forslag til retsakt.

*Artikel 18***Gennemførelse**

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 30. juni 2011 de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse bestemmelser.

Medlemsstaterne anvender disse bestemmelser fra den 30. juni 2012.

Disse bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

*Artikel 19***Ikrafttræden**

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

*Artikel 20***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

▼ **M9***BILAG***Liste over forsvarsrelaterede produkter**

Note 1 *Udtryk i anførselstegn ("") er definerede udtryk. Henviser til »Definitioner af udtryk, der anvendes i denne liste« i bilaget til denne liste.*

Note 2 *I nogle tilfælde opføres kemiske stoffer ved navn og CAS-nummer. Listen omfatter kemiske stoffer med samme konstitutionsformel (herunder hydrater) uanset navn eller CAS-nummer. CAS-numrene anføres for at gøre det lettere at identificere et bestemt kemisk stof eller en bestemt blanding uanset nomenklatur. CAS-numrene kan ikke anvendes som de eneste identifikatorer, fordi nogle former af de opførte kemiske stoffer har forskellige CAS-numre, og blandinger, der indeholder et kemisk stof, der er opført på listen, også kan have forskellige CAS-numre.*

ML1 Glatløbende våben med en kaliber på under 20 mm, andre våben og automatiske våben med en kaliber på 12,7 mm (0,50 tommer) eller herunder samt tilbehør som følger og specielt designede komponenter hertil:

Note ML1. *omfatter ikke:*

- a. *Skydevåben, der er specielt designet til løs ammunition, og som ikke kan affyre et projektil*
 - b. *Skydevåben, der er specielt designet til at affyre projektiler med fast monteret line, som ikke har højeksplosiv ladning eller kommunikationsforbindelse, med en rækkevidde på højst 500 m*
 - c. *Våben, der anvender ammunition med ikke-centreret antænding, og som ikke er fuldautomatiske*
 - d. *»Deaktiverede skydevåben«.*
- a. Rifler og kombinationsgeværer, håndvåben, maskingeværer, maskinpistoler og volley guns

Note ML1.a *omfatter ikke følgende:*

- a. *Rifler og kombinationsgeværer fremstillet før 1938*
- b. *Kopier af rifler og kombinationsgeværer, der i den oprindelige udgave blev fremstillet før 1890*
- c. *Håndvåben, våben med flere løb og maskingeværer fremstillet før 1890 og kopier heraf*
- d. *Rifler eller håndvåben, der er specielt designet til at affyre et inert projektil ved hjælp af trykluft eller CO₂.*

b. Glatløbende våben som følger:

1. Glatløbende våben specielt designet til militær anvendelse
2. Andre glatløbende våben som følger:

▼ **M9**

- ML1 b. 2. (fortsat)
- a. Fuldautomatiske våben
- b. Halvautomatiske våben eller våben af pumpguntypen
- Note* ML1.b.2 omfatter ikke våben, der er specielt designet til at affyre et inert projektil ved hjælp af trykluft eller CO₂.
- Note* ML1.b omfatter ikke følgende:
- a. Glatløbende våben fremstillet før 1938
- b. Kopier af glatløbende våben, der i den oprindelige udgave blev fremstillet før 1890
- c. Glatløbende våben, der anvendes til jagt eller idræt. Disse våben må ikke være specielt designet til militær anvendelse eller være fuldautomatiske
- d. Glatløbende våben, der er specielt designet til et af følgende formål:
1. Slagtning af tamdyr
2. Bedøvelse af dyr
3. Seismisk prøvning
4. Affyring af industrielle projektiler eller
5. Afbrydning af improviserede eksplosive anordninger (IED).
- NB:* For så vidt angår afbrydere, se ML4 og 1A006 på EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse
- c. Våben, der bruger ammunition uden hylster
- d. Tilbehør til våben, der er nævnt i ML1.a, ML1.b eller ML1.c, som følger:
1. Aftagelige magasiner
2. Lyddæmpere
3. Specielle affutager
4. Flammeskjulere
5. Optiske sigteanordninger med elektronisk billedbehandling
6. Optiske sigteanordninger specielt designet til militær anvendelse.
- ML2 **Glatløbende våben med en kaliber på 20 mm eller derover, andre våben eller andet forsvarsmateriel med en kaliber på over 12,7 mm (0,50 tommer), lavetter samt tilbehør som følger og specielt designede komponenter hertil:**
- a. Geværer, haubitser, kanoner, morterer, antitankvåben, affyringsanordninger (launchers), militære flammekastere, rifler, rekylfri rifler, glatløbende våben og sløringsanordninger (signature reduction devices) hertil
- Note 1* ML2.a omfatter indsprøjtning- og måleanordninger, opbevaringstanke og andre komponenter, der er specielt designet til anvendelse med flydende brændstof til det udstyr, der er nævnt i ML2.a.

▼ **M9**

ML2

a. (fortsat)

Note 2 ML2.a omfatter ikke våben som følger:

- a. Rifler, glatløbende våben og kombinationsgeværer fremstillet før 1938
- b. Kopier af rifler, glatløbende våben og kombinationsgeværer, der i den oprindelige udgave blev fremstillet før 1890
- c. Geværer, haubitser, kanoner og morterer fremstillet før 1890
- d. Glatløbende våben, der anvendes til jagt eller idræt. Disse våben må ikke være specielt designet til militær anvendelse eller være fuldautomatiske
- e. Glatløbende våben, der er specielt designet til et af følgende formål:
 1. Slagtning af tamdyr
 2. Bedøvelse af dyr
 3. Seismisk prøvning
 4. Affyring af industrielle projektiler eller
 5. Afbrydning af improviserede eksplosive anordninger (IED).

NB: For så vidt angår afbrydere, se ML4 og 1A006 på EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse.
- f. Håndholdte affyringsanordninger, der er specielt designet til at affyre projektiler med fast monteret line, som ikke har højeksplosiv ladning eller kommunikationsforbindelse, med en rækkevidde på højst 500 m.

b. Røg- og gaslavetter, pyrotekniske lavetter eller generatorer, der er specielt designet eller modificeret til militær anvendelse

Note ML2.b omfatter ikke signalpistoler.

c. Sigteanordninger til våben og affutager til sigteanordninger til våben, der er:

1. specielt designet til militær anvendelse og
2. specielt designet til våben, der er nævnt i ML2.a.

d. Monteringsanordninger og aftagelige magasiner, der er specielt designet til de våben, der er nævnt i ML2.a

ML3

Ammunition og tempereringsanordninger som følger samt specielt designede komponenter hertil:

a. Ammunition til våben, der er nævnt i ML1, ML2 eller ML12

▼ **M9**

ML3 (fortsat)

- b. Tempereringsanordninger, der er specielt designet til ammunition, der er nævnt i ML3.a.

Note 1 *Specielt designede komponenter, der er nævnt i ML3, omfatter følgende:*

- a. *Metal- eller plastikdele, f.eks. tændsatser, projektilkapper, forbindelsesled til patroner, roterende bånd og metaldele til ammunition*
- b. *Sikrings- og armeringsanordninger, tændere, sensorer og tændingsanordninger*
- c. *Strømforsyningsanordninger med høj engangseffekt*
- d. *Brændbare hylstre til sprængladninger*
- e. *Submunition, herunder små bomber og små miner samt målstyrede projektiler.*

Note 2 *ML3.a omfatter ikke følgende:*

- a. *ammunition uden projektil (blankstar)*
- b. *løs ammunition med perforeret sprængstokammer*
- c. *anden løs ammunition, der ikke indeholder komponenter, der er designet til skarp ammunition eller*
- d. *komponenter, der er specielt designet til løs ammunition, der er nævnt i denne note 2.a, b eller c.*

Note 3 *ML3.a omfatter ikke patroner, der er specielt designet til følgende formål:*

- a. *Signalering*
- b. *Bortjagning af fugle eller*
- c. *Antændelse af gas ved olieboringer.*

ML4 **Bomber, torpedoer, raketter, missiler, andre eksplosive anordninger og sprængladninger samt tilhørende udstyr og tilbehør som følger og specielt designede komponenter hertil:**

NB 1: *For så vidt angår styre- og navigationsudstyr, se ML11.*

NB 2: *For så vidt angår systemer i fly til beskyttelse mod missiler (AMPS), se ML4.c.*

- a. *Bomber, torpedoer, granater, røggeneratorer, raketter, miner, missiler, dybdebomber, sprænganordninger og sprængudstyr, »pyrotekniske« anordninger, hylstre og simulatorer (dvs. udstyr, der simulerer disse genstande) specielt designet til militær anvendelse*

▼ **M9**

ML4

a. (fortsat)

Note ML4.a. omfatter følgende:

- a. Røggranater, ildbomber, brandbomber og eksplosive anordninger
- b. Dyser til raketdrevne missiler og næser til rumfartøjer, der kan vende tilbage til jorden.

b. Udstyr, der er:

- 1. specielt designet til militær anvendelse og
- 2. specielt designet til "aktiviteter", der vedrører følgende:
 - a. genstande, der er nævnt i ML4.a. eller
 - b. improviserede eksplosive anordninger (IED).

Teknisk note

Med henblik på ML4.b.2 omfatter "aktiviteter" håndtering, opsendelse, udlægning, kontrol, affyring, detonerung, aktive-ring, kraftoverførsel med operationel engangseffekt, afledning, støjsending (jamming), strygning, detektion, sprængning eller bortskaffelse.

Note 1 ML4.b. omfatter følgende:

- a. Mobile anlæg til fremstilling af mindst 1 000 kg flydende gas dagligt
- b. Flydende elkabler til strygning af magnetminer.

Note 2 ML4.b. omfatter ikke håndholdt udstyr, der udelukkende er designet til at detektere metalgenstande, og som ikke kan skelne mellem miner og andre metalgenstande.

c. Systemer i fly til beskyttelse mod missiler (AMPS).

Note ML4.c. omfatter ikke AMPS, der er:

- a. udstyret med nogen af følgende missilvarslings-sensorer:
 - 1. Passive sensorer med maksimal respons på 100-400 nm eller
 - 2. Aktive Doppler-impulssensorer til varsling mod missiler
- b. udstyret med modforanstalningssystemer
- c. udstyret med flares med både en synlig signatur og en infrarød signatur til afledning af jord-til-luft-missiler og og
- d. monteret i »civile fly«, og hvor:
 - 1. AMPS kun fungerer i et specifikt »civilt fly«, som det specifikke AMPS er monteret i, og for hvilket der er udstedt:

▼ **M9**

ML4

c. *Note d. 1. (fortsat)*

a. *et typecertifikat udstedt af civile luftfartsmyndigheder i en eller flere EU-medlemsstater eller stater, der deltager i Wassenaar-arrangementet eller*

b. *et tilsvarende dokument, som er anerkendt af Organisationen for International Civil Luftfart (ICAO).*

2. *AMPS anvender beskyttelse for at forhindre uautoriseret adgang til »software« og*

3. *AMPS omfatter en aktiv mekanisme, der gør, at systemet ikke fungerer, når det fjernes fra det »civile fly«, som det er monteret i.*

ML5

Ildkontrol og tilhørende alarm- og varslingsudstyr samt tilhørende systemer, prøve- og indstillingsudstyr og udstyr til modforanstaltninger som følger, der er specielt designet til militær anvendelse, og specielt designede komponenter og tilbehør hertil:

a. Sigteanordninger til våben, bombecomputere, kanonopstillingsudstyr og våbenkontrollsystemer

b. Målundpegnings-, designations-, afstandsmålings-, overvågnings- eller sporingssystemer, detekterings-, datafusions-, rekognoscerings- eller identifikationsudstyr samt sensorintegrationsudstyr

c. Udstyr til modforanstaltninger til genstande, der er nævnt i ML5.a eller ML5.b

Note Med henblik på ML5.c omfatter udstyr til modforanstaltninger detekteringsudstyr.

d. Feltprøve- og indstillingsudstyr, der er specielt designet til genstande, der er nævnt i ML5.a, ML5.b eller ML5.c.

ML6

Landkøretøjer og komponenter som følger:

NB: For så vidt angår styre- og navigationsudstyr, se ML11.

a. Landkøretøjer og komponenter hertil, der specielt er designet eller modificeret til militær anvendelse

Teknisk note

Med henblik på ML6.a er påhængsvogne omfattet af betegnelsen landkøretøjer.

b. Andre landkøretøjer og komponenter som følger:

1. Køretøjer, der har alle følgende egenskaber:

a. Fremstillet eller udstyret med materialer eller komponenter til ballistisk beskyttelse svarende til niveau III (NIJ 0108.01 af september 1985 eller tilsvarende nationale standarder) eller derover

b. Transmission til at trække både for- og baghjul samtidig, herunder de køretøjer, som har ekstra hjul til fordeling af vægten, uanset om disse hjul trækker eller ej

▼ **M9**

ML6

- b. 1. (fortsat)
- c. Samlet tilladt totalvægt på over 4 500 kg og
- d. Designet eller modificeret til terrængående anvendelse
2. Komponenter, der både:
- a. er specielt designet til køretøjer, der er nævnt i ML6.b.1 og
- b. yder ballistisk beskyttelse svarende til niveau III (NIJ 0108.01 af september 1985 eller tilsvarende nationale standarder) eller derover.

NB: Se også ML13.a.

Note 1 ML6.a. omfatter følgende:

- a. Kampvogne og andre pansrede militærkøretøjer samt militærkøretøjer påmonteret ophæng til våben eller udstyr til minelægning eller affyring af ammunition, der er nævnt i ML4
- b. Pansrede køretøjer
- c. Amfibiekøretøjer og køretøjer til kørsel på dybt vand
- d. Bjærgningskøretøjer og køretøjer til at trække eller transportere ammunition eller våbensystemer samt hertil hørende lasthånderingsudstyr.

Note 2 Ændring af et landkøretøj til militær anvendelse, der er nævnt i ML6.a, medfører en strukturel, elektrisk eller mekanisk ændring, som omfatter en eller flere komponenter, der er specielt designet til militær anvendelse. Disse komponenter omfatter følgende:

- a. Dækkarkasser, der er skudsikre
- b. Pansring af vitale dele (f.eks. brændstoftanke eller køretøjets førerhus)
- c. Specielle forstærkninger eller våbenmonteringsanordninger
- d. Mørklægningslygter.

Note 3 ML6 omfatter ikke civile køretøjer, der er designet eller modificeret til transport af penge eller værdigenstande.

Note 4 ML6 omfatter ikke køretøjer, der opfylder alle følgende kriterier:

- a. Er fremstillet før 1946
- b. Har ikke genstande, der er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr og fremstillet efter 1945, med undtagelse af kopier af oprindelige komponenter eller oprindeligt tilbehør til køretøjet og
- c. Indeholder ikke våben, der er nævnt i ML1, ML2 eller ML4, medmindre de er ubrugelige og ikke kan affyre et projektil.

▼ **M9**

ML7

Kemiske midler (agents), »biologiske midler (agents)«, »kemikalier til oprørskontrol«, radioaktivt materiale, tilhørende udstyr, komponenter og materialer som følger:

a. »Biologiske midler (agents)« eller radioaktivt materiale, der er udvalgt eller modificeret for at øge effektiviteten med henblik på at dræbe mennesker eller dyr, ødelægge udstyr eller skade afgrøder eller miljøet

b. Kemiske kampmidler, herunder:

1. kemiske nervekampmidler:

a. O-alkyl (lig med eller mindre end C₁₀, herunder cycloalkyl) alkyl (methyl, ethyl, n-propyl eller isopropyl) phosphonfluoridater, som f.eks.:

Sarin (GB):O-Isopropylmethylphosphonfluoridat (CAS 107-44-8) og

Soman (GB):O-Pinacolyl-methylphosphonfluoridat (CAS 96-64-0)

b. O-alkyl (lig med eller mindre end C₁₀, herunder cycloalkyl) N,N-dialkyl (methyl, ethyl, n-propyl eller isopropyl) phosphoramidocyanidater, som f.eks.:

Tabun (GA):O-Ethyl-N,N-dimethyl-phosphoramidocyanidat (CAS 77-81-6)

c. O-Alkyl (H eller lig med eller mindre end C₁₀, inkl. cycloalkyl) og S-2-dialkyl (Me, Et, n-Pr eller i-Pr)-aminoethylalkyl (Me, Et, n-Pr eller i-Pr)-phosphonthioater og tilsvarende alkylerede eller protonerede salte som f.eks.:

VX: O-Ethyl S-2-diisopropylaminoethylmethylphosphonthioat (CAS 50782-69-9)

2. Blæretækkende kemiske kampmidler:

a. Svovlsennepsgasser som f.eks.:

1. 2-Chlorethylchlormethylsulfid (CAS 2625-76-5)

2. Bis(2-chlorethyl)sulfid (CAS 505-60-2)

3. Bis(2-chlorethylthio)methan (CAS 63869-13-6)

4. 1,2-Bis(2-chlorethylthio)ethan (CAS 3563-36-8)

5. 1,3-Bis(2-chlorethylthio)-n-propan (CAS 63905-10-2)

6. 1,4-Bis(2-chlorethylthio)-n-butan (CAS 142868-93-7)

7. 1,5-Bis(2-chlorethylthio)-n-pentan (CAS 142868-94-8)

8. Bis(2-chlorethylthiomethyl)ether (CAS 63918-90-1)

9. Bis(2-chlorethylthioethyl)ether (CAS 63918-89-8)

▼ **M9**

ML7

b. 2. *(fortsat)*

b. Lewisiter, som f.eks.:

1. 2-chlorvinyldichlorarsin (CAS 541-25-3)
2. Tris(2-chlorvinyl)arsin (CAS 40334-70-1)
3. Bis(2-chlorvinyl)chlorarsin (CAS 40334-69-8)

c. Kvælstofsennepegasser, som f.eks.:

1. HN1: Bis(2-chlorethyl)ethylamin (CAS 538-07-08)
2. HN2: Bis(2-chlorethyl)methylamin (CAS 51-75-2)
3. HN3: Tris(2-chlorethyl)amin (CAS 555-77-1)

3. Kemiske kampmidler, der forårsager ukampdygtighed, som f.eks.:

a. 3-Quinuclindinylbenzilat (BZ) (CAS 6581-06-2)

4. Kemiske kampmidler til afløvning, som f.eks.:

a. Butyl 2-chlor-4-fluorphenoxiacetat (LNF)

b. 2,4,5-trichlorphenoxeddikesyre (CAS 93-76-5) blandet med 2,4-dichlorphenoxeddikesyre (CAS 94-75-7) (Agent Orange (CAS 39277-47-9))

c. Binære prækursorer og nøgleprækursorer til kemiske kampmidler som følger:

1. Alkyl (methyl, ethyl, n-propyl eller isopropyl)phosphonyldifluorider, som f.eks.:

DF: methylphosphonyldifluorid (CAS 676-99-3)

2. O-Alkyl (H eller lig med eller mindre end C₁₀, inkl. cycloalkyl) og O-2-dialkyl (Me, Et, n-Pr eller i-Pr)-aminoethylalkyl (Me, Et, n-Pr eller i-Pr)-phosponiter og tilsvarende alkylerede eller protonerede salte som f.eks.:

QL: O-Ethyl-O-2-diisopropylaminoethylmethylphosponiter (CAS 57856-11-8)

3. Chlorsarin: O-Isopropylmethylphosponchloridat (CAS 1445-76-7)

4. Chlorsoman: O-Pinacolylmethylphosponchloridat (CAS 7040-57-5)

d. »Kemikalier til oprørskontrol«, kemiske aktivstoffer og blandinger heraf, herunder:

1. α -Brombenzenacetoneitril (brombenzylcyanid) (CA) (CAS 5798-79-8)

2. [(2-chlorphenyl) metylen] propandinitril, (o-chlorbenzylidenmalonsyre)nitrit (CS) (CAS 2698-41-1)

3. 2-Chlor-1-phenylethanon, phenylacetylchlorid (ω -chloracetophenon) (CN) (CAS 532-27-4)

4. Dibenz-(b,f)-1,4-oxazepin (CR) (CAS 257-07-8)

▼ **M9**

ML7

d. (fortsat)

5. 10-Chlor-5,10-dihydrophenarsazin, (phenarsazinchlorid), (adamsit), (DM) (CAS 578-94-9)
6. N-Nonanoylmorpholin, (MPA) (CAS 5299-64-9)

Note 1 ML7.d omfatter ikke »kemikalier til oprørskontrol«, der er individuelt emballeret til selvforsvarsformål.

Note 2 ML7.d omfatter ikke kemiske aktivstoffer og blandinger heraf, som er bestemt og pakket til fødevarerproduktion eller medicinske formål.

e. Udstyr, der er specielt designet eller modificeret til militær anvendelse, designet eller modificeret til spredning af følgende materialer eller midler og specielt designede komponenter hertil:

1. Materialer eller midler (agents), der er nævnt i ML7.a, ML7.b eller ML7.d eller
2. Kemiske kampmidler fremstillet med prækursorer, som er nævnt i ML7.c.

f. Beskyttelses- og dekontamineringsudstyr, der er specielt designet eller modificeret til militær anvendelse, komponenter og kemiske blandinger som følger:

1. Udstyr, som er designet eller modificeret til forsvar mod materialer, der er nævnt i ML7.a, ML7.b eller ML7.d, samt specielt designede komponenter hertil
2. Udstyr, som er designet eller modificeret til dekontaminering af genstande, som er kontamineret med materialer, der er nævnt i ML7.a eller ML7.b, samt specielt designede komponenter hertil
3. Kemiske blandinger, der er specielt udviklet eller formuleret til dekontaminering af genstande, som er kontamineret med materialer, der er nævnt i ML7.a eller ML7.b

Note ML7.f.1. omfatter følgende:

a. Luftkonditioneringsanlæg, der er specielt designet eller modificeret til nuklear, biologisk og kemisk filtrering

b. Beskyttelsesdragter.

NB: For så vidt angår gasmasker samt beskyttelses- og dekontamineringsudstyr til civil anvendelse, se også 1A004 på EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse.

g. Udstyr, som er specielt designet eller modificeret til militær anvendelse, designet eller modificeret til detektering eller identificering af materialer, der er nævnt i ML7.a, ML7.b eller ML7.d, samt specielt designede komponenter hertil

Note ML7.g omfatter ikke personlige strålingsdosimetre.

NB: Se også 1A004 på EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse.

h. »Biopolymerer«, der er specielt designet eller oparbejdet til detektering eller identificering af kemiske kampmidler, der er nævnt i ML7.b, samt specifikke cellekulturer, der bruges til at fremstille dem

▼ **M9**

ML7

(fortsat)

- i. »Biokatalysatorer« til dekontaminering eller nedbrydning af kemiske kampmidler samt biologiske systemer hertil som følger:
1. »Biokatalysatorer«, der er specielt designet til dekontaminering eller nedbrydning af kemiske kampmidler, der er nævnt i ML7.b, og som er fremstillet gennem målrettet laboratorieduvælgelse eller genetisk manipulation af biologiske systemer
 2. Biologiske systemer, der indeholder genetisk information, der er specifik for fremstillingen af »biokatalysatorer«, der er nævnt i ML7.i.1, som følger:
 - a. »Ekspressionsvektorer«
 - b. Vira
 - c. Cellekulturer.

Note 1 ML7.b og ML7.d omfatter ikke følgende:

- a. Cyanogenchlorid (CAS 506-77-4). Se 1C450.a.5. på EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse
- b. Hydrogencyanid (CAS 74-90-8)
- c. Chlor (CAS 7782-50-5)
- d. Carbonylchlorid (phosgen) (CAS 75-44-5). Se 1C450.a.4. på EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse
- e. Diphosgen (trichlormethyl-chlorformiat) (CAS 503-38-8)
- f. Ikke anvendt siden 2004
- g. Xylylbromid, ortho: (CAS 89-92-9), meta: (CAS 620-13-3), para: (CAS 104-81-4)
- h. Benzylbromid (CAS 100-39-0)
- i. Benzyljodid (CAS 620-05-3)
- j. Bromacetone (CAS 598-31-2)
- k. Cyanogenbromid (CAS 506-68-3)
- l. Brommethylethylketon (CAS 816-40-0)
- m. Chloracetone (CAS 78-95-5)
- n. Ethyl-iodacetat (CAS 623-48-3)
- o. Iodacetone (CAS 3019-04-3)
- p. Chlorpicrin (CAS 76-06-2). Se 1C450.a.7. på EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse.

Note 2 De cellekulturer og biologiske systemer, der er nævnt i ML7.h og ML7.i.2, er udtømmende, og disse underpunkter omfatter ikke celler eller biologiske systemer til civile formål, som f.eks. landbrugsformål, farmaceutiske, medicinske og veterinære formål, miljø- og affaldshåndteringsformål eller i fødevarerindustrien.

▼ **M9**

ML8 »Energimaterialer« samt beslægtede stoffer som følger:

NB 1 Se også IC011 på EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse.

NB 2 For så vidt angår sprængladninger og eksplosive anordninger, se ML4 og IA008 i EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse.

Tekniske noter

1. Med henblik på ML8, eksklusive ML8.c.11. eller ML8.c.12., forstås der ved "blanding" en sammensætning af to eller flere stoffer, hvoraf mindst et stof er opført under underpunkterne i ML8.
2. Ethvert stof, der er opført under underpunkterne i ML8, er omfattet af denne liste, også hvis det anvendes til et andet formål end det anførte (f.eks. anvendes TAGN hovedsagelig som sprængstof, men kan også anvendes som brændstof eller som iltningmiddel).
3. Med henblik på ML8 forstås der ved partikelstørrelse den gennemsnitlige partikeldiameter på grundlag af vægt eller volumen. Internationale eller tilsvarende nationale standarder vil blive anvendt ved prøveudtagning og bestemmelse af partikelstørrelse.

a. »Sprængstoffer« som følger og "blandinger" heraf:

1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxan eller 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oxid) (CAS 97096-78-1)
2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolato) tetraaminkobolt (III) perchlorat (CAS 117412-28-9)
3. CL-14 (diaminodinitrobenzofurozan eller 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oxid) (CAS 117907-74-1)
4. CL-20 (HNIW eller hexanitrohexaazaisowurtzitan (CAS 135285-90-4); chlathrater af CL-20 (vedr. »prækursorer« hertil se også ML8.g.3 og g.4)
5. CP (2-(5-cyanotetrazolato) pentaaminkobolt (III) perchlorat) (CAS 70247-32-4)
6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroethylen, FOX7) (CAS 145250-81-3)
7. DATB (diamintrinitrobenzen) (CAS 1630-08-6)
8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanpiperazin)
9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropyrazin-1-oxid, PZO) (CAS 194486-77-6)
10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-hexanitrobiphenyl eller dipicramid) (CAS 17215-44-0)
11. DNGU (DINGU eller dinitroglycoluril (CAS 55510-04-8)
12. Furazaner som følger:
 - a. DAAOF (DAAF, DAAFox eller diaminoazoxyfurazan)
 - b. DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS 78644-90-3)
13. HMX og derivater heraf (vedr. »prækursorer« hertil se også ML8.g.5) som følger:

▼ **M9**

ML8

- a. 13. (*fortsat*)
- a. HMX (Cyclotetramethylentranitramin, octahydro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazin, 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-cyclooctan, octogen (CAS 2691-41-0))
 - b. difluoraminerede HMX-analoger
 - c. K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyclo-[3,3,0]-octanon-3, tetranitrosemiglycouril eller keto-bicyklisk HMX) (CAS 130256-72-3)
14. HNAD (hexanitroadamantan) (CAS 143850-71-9)
15. HNS (hexanitrostilben) (CAS 20062-22-0)
16. Imidazoler som følger:
- a. BNNII (octahydro-2,5-bis(nitroimino)imidazo [4,5-d]imidazol)
 - b. DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS 5213-49-0)
 - c. FDIA (1-fluor-2,4-dinitroimidazol)
 - d. NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol)
 - e. PTIA (1-picryl-2,4,5-trinitroimidazol)
17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitromethylenhydrazin)
18. NTO (ONTA eller 3-nitro-1,2,4-triazol-5-on (CAS 932-64-9))
19. Polynitrocubaner med flere end fire nitrogrupper
20. PYX (2,6-Bis(picrylamino)-3,5-dinitropyridin) (CAS 38082-89-2)
21. RDX og derivater heraf som følger:
- a. RDX (cyclotrimethylentritramin, cyclonit, T4, hexahydro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazin, 1,3,5-trinitro-1,3,5-triazacyclohexan, hexogen) (CAS 121-82-4)
 - b. Keto-RDX (K-6 eller 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacyclohexanon) (CAS 115029-35-1)
22. TAGN (triaminguanidinenitrat) (CAS 4000-16-2)
23. TATB (triamintrinitrobenzen) (CAS 3058-38-6) (vedr. »prækursorer« hertil se også ML8.g.7)
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoramin) octahydro-1,5-dinitro-1,5-diazocin)
25. Tetrazoler som følger:
- a. NTAT (nitrotriazol aminotetrazol)
 - b. NTNT (1-N-(2-nitrotriazolo)-4-nitrotetrazol)
26. Tetryl (trinitrophenylmethylnitramin) (CAS 479-45-8)
27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadecalin) (CAS 135877-16-6) (vedr. »prækursorer« hertil se også ML8.g.6)

▼ **M9**

ML8

a. (fortsat)

28. TNAZ (1,3,3-trinitroazetid) (CAS 97645-24-4) (vedr. »prækursorer« hertil se også ML8.g.2)
29. TNGU (SORGUYL eller tetranitroglycoluril (CAS 55510-03-7)
30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-pyridazino[4,5-d]pyridazin) (CAS 229176-04-9)
31. Triaziner som følger:
- a. DNAM (2-oxy-4,6-dinitroamino-s-triazin) (CAS 19899-80-0)
- b. NNHT (2-nitroimino-5-nitro-hexahydro-1,3,5-triazin) (CAS 130400-13-4)
32. Triazoler som følger:
- a. 5-azido-2-nitrotriazol
- b. ADHTDN (4-amino-3,5-dihydrazino-1,2,4-triazoldinitramid) (CAS 1614-08-0)
- c. ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol)
- d. BDNTA ([bis-dinitrotriazol]amin)
- e. DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS 30003-46-4)
- f. DNBT (dinitrobistriazol) (CAS 70890-46-9)
- g. Ikke anvendt siden 2010
- h. NTDNT (1-N-(2-nitrotriazolo) 3,5-dinitrotriazol)
- i. PDNT (1-picryl-3,5-dinitrotriazol)
- j. TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS 25243-36-1)
33. Sprængstoffer, der ikke er opført andre steder i ML8.a, og som har:
- a. en detonationshastighed på over 8 700 m/s eller
- b. et detonationstryk på over 34 GPa (340 kbar)
34. Ikke anvendt siden 2013
35. DNAN (2,4-dinitroanisol) (CAS 119-27-7)
36. TEX (4,10-Dinitro-2,6,8,12-tetraoxa-4,10-diazaisowurtzitan)
37. GUDN (Guanylurea dinitramid) FOX-12 (CAS 217464-38-5)
38. Tetraziner som følger:
- a. BTAT (Bis(2,2,2-trinitroethyl)-3,6-diaminotetrazin)
- b. LAX-112 (3,6-diamino-1,2,4,5-tetrazin-1,4-dioxid)
39. Ioniske energimaterialer, der smelter mellem 343 °K (70 °C) og 373 °K (100 °C), og som har en detonationshastighed på over 6 800 m/s eller et detonationstryk på over 18 GPa (180 kbar)

▼ **M9**

ML8

a. (fortsat)

40. BTNEN (Bis(2,2,2-trinitroethyl)-nitramin) (CAS 19836-28-3)

41. FTDO (5,6-(3',4'-furazan)-1,2,3,4-tetrazin-1,3-dioxid)

42. EDNA (ethylendinitramin) (CAS 505-71-5)

Note ML8.a. omfatter "eksplosive co-krystaller".Teknisk note

En "eksplosiv co-krystal" er et materiale i fast form, der består af et ordnet tredimensionalt arrangement af to eller flere eksplosive molekyler, hvoraf mindst et er nævnt i ML8.a.

b. »Drivmidler« som følger:

1. Ethvert fast »drivmiddel« med en teoretisk specifik impuls (under standardbetingelser) på mere end

a. 240 s i forbindelse med metalfrie, halogenfrie »drivmidler«

b. 250 s i forbindelse med metalfrie, halogenholdige »drivmidler« eller

c. 260 s i forbindelse med metalholdige »drivmidler«

2. Ikke anvendt siden 2013

3. »Drivmidler« med en kraftkonstant på over 1 200 kJ/kg

4. »Drivmidler«, som kan modstå en stabil forbrændings-hastighed på over 38 mm/s under standardbetingelser (målt ved en inhiberet enkeltstreng) ved 6,89 MPa (68,9 bar) og 294 K (21 °C)

5. Elastomermodificerede støbte dobbeltbaserede »drivmidler« (EMCBD) med en strækbarhed ved maksimal belastning på mere end 5 % ved 233 K (– 40 °C)

6. Ethvert »drivmiddel«, som indeholder stoffer, der er nævnt i ML8.a

7. »Drivmidler«, der ikke er nævnt andre steder i EU's fælles liste over militært udstyr, og som er specielt designet til militær anvendelse

c. »Pyrotekniske stoffer«, brændstoffer og beslægtede stoffer som følger samt "blandinger" heraf:

1. »Fly«-brændstoffer, der er specielt formuleret til militær anvendelse

Note 1 ML8.c.1 omfatter ikke følgende »fly«-brændstoffer: JP-4, JP-5 og JP-8.Note 2 »Fly«-brændstoffer, der er nævnt i ML8.c.1, er færdige produkter og ikke bestanddele heraf.

2. Alan (aluminiumhydrid) (CAS 7784-21-6)

3. Boraner og derivater heraf som følger:

a. Carboraner

b. Boranhomologer som følger:

1. Decaboran (14) (CAS 17702-41-9)

2. Pentaboran (9) (CAS 19624-22-7)

3. Pentaboran (11) (CAS 18433-84-6)

▼ **M9**

ML8

c. (fortsat)

4. Hydraziner og derivater heraf som følger (vedr. oxyderende hydrazinderivater se også ML8.d.8 og d.9):
 - a. Hydrazin (CAS 302-01-2) i koncentrationer på 70 % eller mere
 - b. Monomethylhydrazin (CAS 60-34-4)
 - c. Symmetrisk dimethylhydrazin (CAS 540-73-8)
 - d. Asymmetrisk dimethylhydrazin (CAS 57-14-7)

Note ML8.c.4.a omfatter ikke "hydrazinblandinger", der er specielt formuleret til korrosionsbekæmpelse.

5. Metalbrændstoffer, brændstof-"blandinger" eller »pyrotekniske« "blandinger", i partikelform, hvad enten de er sfæriske, forstøvede, kugle- eller flageformede eller formalede, når de er fremstillet af materiale, der med en renhed på 99 % eller derover består af et af følgende materialer:
 - a. Metaller som følger og "blandinger" heraf:
 1. Beryllium (CAS 7440-41-7) med en partikelstørrelse på mindre end 60 µm
 2. Jernpulver (CAS 7439-89-6) med en partikelstørrelse på 3 µm eller mindre fremstillet ved reduktion af jernoxid med brint
 - b. "Blandinger", der indeholder et af følgende stoffer:
 1. Zirconium (CAS 7440-67-7), magnesium (CAS 7439-95-4) eller legeringer af disse med en partikelstørrelse på mindre end 60 µm eller
 2. Bor- (CAS 7440-42-8) eller borcarbid- (CAS 12069-32-8) brændstoffer med en renhed på 85 % eller mere og en partikelstørrelse på mindre end 60 µm

Note 1 ML8.c.5 omfatter »sprængstoffer« og brændstoffer, uanset om metallerne eller legeringerne er indkapslet i aluminium, magnesium, zirconium eller beryllium eller ej.

Note 2 ML8.c.5.b omfatter kun metalbrændstoffer i partikelform, når de indgår i blandinger med andre stoffer og danner en "sblanding", der er formuleret til militær anvendelse, såsom opslæmninger af flydende »drivladninger«, faste »drivladninger« eller »pyrotekniske« "blandinger".

Note 3 ML8.c.5.b.2 omfatter ikke bor og borcarbid beriget med bor-10 (20 % eller mere af det samlede indhold af bor-10).

6. Militære materialer, som indeholder fortykningsmidler til kulbrintebrændstoffer, der er specielt formuleret til brug i flammekastere eller brandammunition, som f.eks. metalsteater (f.eks. oktal) (CAS 637-12-7) eller palmitater
7. Perchlorater, chlorater og chromater sammensat med pulverformigt metal eller andre højenergibrændstofelementer
8. Sfærisk eller kugleformet aluminiumspulver (CAS 7429-90-5) med en partikelstørrelse på 60 µm eller mindre, og fremstillet af materiale med et aluminiumsindhold på 99 % eller mere

▼ **M9**

ML8

c. (fortsat)

9. Titansubhydrid (TiH_n) med en støkiometrisk ækvivalens på $n = 0,65-1,68$
10. Flydende brændstof med høj energitæthed, som ikke er nævnt i ML8.c.1, som følger:
 - a. blandede brændstoffer, der indeholder både faste og flydende brændstoffer (f.eks. boroplæmning), og som har en volumenbaseret energitæthed på 40 MJ/kg eller derover
 - b. andre brændstoffer og brændstoftilsætningsstoffer med høj energitæthed (f.eks. cuban, ioniske opløsninger, JP-7 og JP-10), som har en volumenbaseret energitæthed på $37,5 \text{ GJ/m}^3$ eller derover målt ved 293 °K (20 °C) og én atmosfæres tryk ($101,325 \text{ kPa}$)

Note ML8.c.10.b omfatter ikke raffinerede fossile brændstoffer eller biobrændstoffer, eller motorbrændstoffer, som er godkendt til brug i civile fly.

11. »Pyrotekniske« og pyroforiske materialer som følger:
 - a. »pyrotekniske« eller pyroforiske materialer, der er specielt formuleret til at forbedre eller styre produktionen af strålingsenergi i enhver del af IR-spektret
 - b. blandinger af magnesium, polytetrafluorethylen (PTFE) og en vinyliden difluorid-hexafluorpropylen copolymer (f.eks. MTV)
12. Brændstofblandinger, »pyrotekniske« blandinger eller »energimaterialer«, der ikke er nævnt andre steder i ML8, og som har alle følgende karakteristika:
 - a. indeholder mere end 0,5 % partikler af følgende:
 1. Aluminium
 2. Beryllium
 3. Bor
 4. Zirconium
 5. Magnesium eller
 6. Titanium
 - b. Partikler, der er nævnt i ML8.c.12.a med en størrelse på mindre end 200 nm i enhver retning og
 - c. Partikler, der er nævnt i ML8.c.12.a med et metalindhold på 60 % eller derover

d. Iltningmidler som følger og "blandinger" heraf:

1. ADN (ammoniumdinitramid eller SR12) (CAS 140456-78-6)
2. AP (ammoniumperchlorat) (CAS 7790-98-9)
3. Forbindelser bestående af fluor og et af følgende stoffer:
 - a. Andre halogener
 - b. Oxygen eller
 - c. Nitrogen

▼ **M9**

ML8

d. (fortsat)

Note 1 ML8.d.3 omfatter ikke chlortrifluorid (CAS 7790-91-2).

Note 2 ML8.d.3 omfatter ikke gasformigt nitrogentrifluorid (CAS 7783-54-2).

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetidindin) (CAS 78246-06-7)
5. HAN (hydroxylammoniumnitrat) (CAS 13465-08-2)
6. HAP (hydroxylammoniumperchlorat) (CAS 15588-62-2)
7. HNF (hydraziniumnitroformat) (CAS 20773-28-8)
8. Hydrazinnitrat (CAS 37836-27-4)
9. Hydrazinperchlorat (CAS 27978-54-7)
10. Flydende iltningmidler, som består af eller indeholder inddækket rødt rygende salpetersyre (IRFNA) (CAS 8007-58-7) eller oxygendifluorid

Note ML8.d.10 omfatter ikke ikke-inddækket rygende salpetersyre.

e. Bindemidler, blødgørere, monomerer og polymerer som følger:

1. AMMO (azidomethylmethyloxetan og -polymerer) (CAS 90683-29-7) (vedr. »prækursorer« hertil se også ML8.g.1)
2. BAMO (3,3-bis(azidomethyl)oxetan og -polymerer) (CAS 17607-20-4) (vedr. »prækursorer« hertil se også ML8.g.1)
3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropyl)acetal) (CAS 5108-69-0)
4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropyl)formal) (CAS 5917-61-3)
5. BTTN (butantrioiltrinitrat) (CAS 6659-60-5) (vedr. prækursorer hertil se også ML8.g.8)
6. Energetiske monomerer, blødgørere eller polymerer, der er specielt formuleret til militær anvendelse, og som indeholder:
 - a. nitrogrupper
 - b. azidogruupper
 - c. nitratgrupper
 - d. nitrazagruupper eller
 - e. difluoraminogruupper.
7. FAMAO (3-difluoraminomethyl-3-azidomethyloxetan) og -polymerer
8. FEFO (bis-(2-fluor-2,2-dinitroethyl)formal) (CAS 17003-79-1)
9. FPF-1 (poly-2,2,3,3,4,4-hexafluorpentan-1,5-diolformal) (CAS 376-90-9)
10. FPF-3 (poly-2,4,4,5,5,6,6-heptafluor-2-tri-fluormethyl-3-oxaheptan-1,7-diolformal);
11. GAP (glycidylazidpolymer) (CAS 143178-24-9) og derivater heraf

▼ **M9**

ML8

e. (*fortsat*)

12. HTPB (hydroxyltermineret polybutadien) med en hydroxyl-funktionalitet på eller større end 2,2 og mindre end eller på 2,4, en hydroxylværdi på under 0,77 meq/g, og en viskositet ved 30 °C på under 47 poise (CAS 69102-90-5)
 13. Alkoholfunktionaliseret poly(epichlorhydrin) med lav molekylær vægt (under 10 000) som følger:
 - a. poly(epichlorhydrindiol)
 - b. poly(epichlorhydrintriol)
 14. NENA'er (nitratethylnitraminforbindelser) (CAS 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 og 85954-06-9)
 15. PGN (poly-GLYN), polyglycidnylnitrat eller poly(nitrat-methyloxiran) (CAS 27814-48-8)
 16. Poly-NIMMO (poly(nitratmethylmethyloxetan), poly-NMMO eller poly(3-nitratmethyl-3-methyloxetan)) (CAS 84051-81-0)
 17. Polynitroorthocarbonater
 18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoramino)ethoxy]propan eller trisvinoxipropanaddukt CAS 53159-39-0)
 19. 4,5-diazidomethyl-2-methyl-1,2,3-triazol (iso-DAMTR)
 20. PNO (Poly(3-nitratoxetan)).
 21. TMETN (trimethylolethantrinitrat) (CAS 3032-55-1)
- f. »Tilsætningsstoffer« som følger:
1. Basisk kobbersalicylat (CAS 62320-94-9)
 2. BHEGA (bis-(2-hydroxyethyl)glycolamid) (CAS 17409-41-5)
 3. BNO (butadiennitroxid)
 4. Ferrocenderivater som følger:
 - a. Butacen (CAS 125856-62-4)
 - b. Catocen (2,2-bis-ethylferrocenylpropan) (CAS 37206-42-1)
 - c. Ferrocencarboxylsyrer og ferrocencarboxylsyreestere
 - d. N-butylferrocen (CAS 31904-29-7)
 - e. Andre adducerede polymere ferrocenderivater, der ikke er nævnt andre steder i ML8.f.4
 - f. Ethylferrocen (CAS 1273-89-8)
 - g. Propylferrocen
 - h. Pentylferrocen (CAS 1274-00-6)
 - i. Dicyclopentylferrocen
 - j. Dicyclohexylferrocen
 - k. Diethylferrocen (CAS 1273-97-8)

▼ **M9**

ML8

f. 4. (*fortsat*)

- l. Dipropylferrocen
 - m. Dibutylferrocen (CAS 1274-08-4)
 - n. Dihexylferrocen (CAS 93894-59-8)
 - o. Acetylferrocen (CAS 1271-55-2)/1,1'-diacetylferrocen (CAS 1273-94-5).
5. Bly-beta-resorcylat (CAS 20936-32-7) eller kobber-beta-resorcylat (CAS 70983-44-7)
 6. Blycitrat (CAS 14450-60-3)
 7. Bly-kobberchelater af beta-resorcylat eller salicylater (CAS 68411-07-4)
 8. Blymaleat (CAS 19136-34-6)
 9. Blysalicylat (CAS 15748-73-9)
 10. Blystannat (CAS 12036-31-6)
 11. MAPO (tris-1-(2-methyl)aziridinylphosphinoxid) (CAS 57-39-6), BOBBA 8 (bis(2-methylaziridinyl)2-(2-hydroxypropoxy)propylaminphosphinoxid) og andre MAPO-derivater
 12. Methyl-BAPO (bis(2-methylaziridinyl)methylaminphosphinoxid) (CAS 85068-72-0)
 13. N-methyl-p-nitroanilin (CAS 100-15-2)
 14. 3-nitrazo-1,5-pentandiisocyanat (CAS 7406-61-9)
 15. Metalorganiske bindemidler som følger:
 - a. Neopentyl[diallyl]oxy, tri[diocetyl]phosphattitanat (CAS 103850-22-2), også kendt som titanium IV, 2,2[bis 2-propenolat-methyl, butanolat, tris(diocetyl)phosphat] (CAS 110438-25-0), eller LICA 12 (CAS 103850-22-2)
 - b. Titanium IV, [(2-propenolat-1)methyl, n-propanolatmethyl] butanolat-1, tris[diocetyl]pyrophosphat eller KR 3538
 - c. Titanium IV, [(2-propenolat-1)methyl, n-propanolatmethyl] butanolat-1, tris(diocetyl)phosphat
 16. Polycyandifluoraminoethylenoxid
 17. Bindemidler som følger:
 - a. 1,1R,1S-trimesoyl-tris(2-ethylaziridin) (HX-868, BITA) (CAS 7722-73-8)
 - b. Polyfunktionelle aziridinamider med isophtal-, trimesin-, isocyanur- eller trimethyladipingrundskelet, der også har en 2-methyl- eller 2-ethylaziridiningruppe

Note ML.8.f.17.b omfatter:

- a. 1,1*H*-Isophthaloyl-bis(2-methylaziridin)(HX-752) (CAS 7652-64-4)

▼ **M9**

ML8

f. 17. b. *Note* (fortsat)

b. 2,4,6-tris(2-ethyl-1-aziridinyl)-1,3,5-triazin
(HX-874) (CAS 18924-91-9)

c. 1,1'-trimethyladipoyl-bis(2-ethylaziridin) (HX-877) (CAS 71463-62-2)

18. Propylenimin (2-methylaziridin) (CAS 75-55-8)

19. Superfin jernoxid (Fe₂O₃) (CAS 1317-60-8) med en specifik overflade på over 250 m²/g og en gennemsnitlig partikelstørrelse på 3,0 nm eller derunder

20. TEPAN (tetraethylenpentaaminacrylnitril) (CAS 68412-45-3), cyanethylerede polyaminer og deres salte

21. TEPANOL (tetraethylenpentaaminacrylnitrilglycidol) (CAS 68412-46-4), cyanethylerede polyaminer adduceret med glycidol og deres salte

22. TPB (triphenylbismuth) (CAS 603-33-8)

23. TEPB (tris(ethoxyphenyl)bismuth) (CAS 90591-48-3)

g. »Prækursorer« som følger:

NB: Henvisningerne i ML8.g vedrører »energimaterialer«, der er nævnt, og som er fremstillet af disse stoffer.

1. BCMO (3,3-bis(chlormethyl)oxetan) (CAS 78-71-7) (se også ML8.e.1 og e.2)

2. Dinitroazetidint-butylsalt (CAS 125735-38-8) (se også ML8.a.28)

3. Hexaazaisowurtzitanderivater, herunder HBIW (hexabenzylhexaazaisowurtzitan) (CAS 124782-15-6) (se også ML8.a.4) og TAIW (tetraacetyldibenzylhexaazaisowurtzitan) (CAS 182763-60-6) (se også ML8.a.4)

4. Ikke anvendt siden 2013

5. TAT (1,3,5,7-tetraacetyl-1,3,5,7-tetraazacycloctan) (CAS 41378-98-7) (se også ML8.a.13)

6. 1,4,5,8-tetraazadecalin (CAS 5409-42-7) (se også ML8.a.27)

7. 1,3,5-trichlorbenzen (CAS 108-70-3) (se også ML8.a.23)

8. 1,2,4-trihydroxybutan (1,2,4-butantriol) (CAS 3068-00-6) (se også ML8.e.5)

9. DADN (1,5-diacetyl-3,7-dinitro-1,3,5,7-tetraza-cyclooctan) (se også ML8.a.13)

h. Pulver og forme af "reaktivt materiale" som følger:

1. Pulver af følgende materialer med en partikelstørrelse på mindre end 250 µm i enhver retning, der ikke er nævnt andre steder i ML8:

a. Aluminium

b. Niobium

c. Bor

d. Zirconium

e. Magnesium

▼ **M9**

ML8

- h. 1. (fortsat)
- f. Titanium
 - g. Tantalum
 - h. Wolfram
 - i. Molybdæn eller
 - j. Hafnium
2. Forme, der ikke er nævnt i ML3, ML4, ML12 eller ML16, fremstillet af pulver nævnt i ML8.h.1.

Tekniske noter

1. "Reaktive materialer" er designet til kun at fremkalde en eksoterm reaktion ved høje forskydnings hastigheder og til foringer eller kapper til sprænghoveder.
2. Pulver af "reaktivt materiale" fremstilles f.eks. ved en højenergikuglemølleproces.
3. Forme af "reaktivt materiale" fremstilles f.eks. ved selektiv lasersintring.

Note 1 ML8 omfatter ikke følgende stoffer, hvis de ikke indgår i forbindelser eller blandinger med »energimaterialer«, der er nævnt i ML8.a, eller pulveriserede metaller, der er nævnt i ML8.c:

- a. Ammoniumpicrat (CAS 131-74-8)
- b. Sortkrudt
- c. Hexanitrodiphenylamin (CAS 131-73-7)
- d. Difluoramin (CAS 10405-27-3)
- e. Nitrostivelse (CAS 9056-38-6)
- f. Kaliumnitrat (CAS 7757-79-1)
- g. Tetranitronaphthalen
- h. Trinitroanisol
- i. Trinitronaphthalen
- j. Trinitroxylen
- k. N-pyrrolidinon, 1-methyl-2-pyrrolidinon (CAS 872-50-4)
- l. Dioctylmaleat (CAS 142-16-5)
- m. Ethylhexylacrylat (CAS 103-11-7)
- n. Triethylaluminium (TEA) (CAS 97-93-8), trimethylaluminium (TMA) (CAS 75-24-1) og andre pyrophore metalalkyler og -aryler af lithium, natrium, magnesium, zink eller bor
- o. Nitrocellulose (CAS 9004-70-0)
- p. Nitroglycerin (eller glyceroltrinitrat, trinitroglycerin) (NG) (CAS 55-63-0)
- q. 2,4,6-trinitrotoluen (TNT) (CAS 118-96-7)
- r. Ethylendiaminodinitrat (EDDN) (CAS 20829-66-7)

▼ **M9**

ML8

Note 1 (fortsat)

- s. Pentaerytritoltetranitrat (PETN) (CAS 78-11-5)
- t. Blyazid (CAS 13424-46-9), normalt blystyphnat (CAS 15245-44-0) og basisk blystyphnat (CAS 12403-82-6) og primærspængstoffer eller tændladningsblandinger, som indeholder azider eller azidkomplekser
- u. Triethylglycoldinitrat (TEGDN) (CAS 111-22-8)
- v. 2,4,6-trinitroresorcinol (styphninsyre) (CAS 82-71-3)
- w. Diethyldiphenylurea (CAS 85-98-3), dimethyldiphenylurea (CAS 611-92-7), methylethyldiphenylurea [centraliter]
- x. N,N-diphenylurea (asymmetrisk diphenylurea) (CAS 603-54-3)
- y. Methyl-N,N-diphenylurea (asymmetrisk methyldiphenylurea) (CAS 13114-72-2)
- z. Ethyl-N,N-diphenylurea (asymmetrisk ethyldiphenylurea) (CAS 64544-71-4)
- aa. 2-nitrodiphenylamin (2-NDPA) (CAS 119-75-5)
- bb. 4-nitrodiphenylamin (4-NDPA) (CAS 836-30-6)
- cc. 2,2-dinitropropanol (CAS 918-52-5)
- dd. Nitroguanidin (CAS 556-88-7) (se IC011.d. på EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse)

Note 2 ML8. omfatter ikke ammoniumperchlorat (ML8.d.2), NTO (ML8.a.18) eller catocen (ML8.f.4.b), og opfylder alle følgende kriterier:

- a. Er specielt udformet og formuleret til civil anvendelse af anordninger til frembringelse af gas
- b. Er forbindelser eller blandinger med ikke-aktive termohærdende bindemidler eller blødgørere, og har en masse på mindre end 250 g
- c. Har højst 80 % ammoniumperchlorat (ML8.d.2) i aktivstoffets masse
- d. Har højst 4 g NTO (ML8.a.18) og
- e. Har højst 1 g catocen (ML8.f.4.b).

ML9

Krigsskibe (overflade- eller undervandsfartøjer), særligt udstyr til skibe, tilbehør, komponenter og andre overfladefartøjer som følger:

NB: For så vidt angår styre- og navigationsudstyr, se ML11.

- a. Fartøjer og komponenter som følger:
 - 1. Fartøjer (overflade- eller undervandsfartøjer), der er specielt designet eller modificeret til militær anvendelse, uanset om de på det pågældende tidspunkt er i en sådan stand, at de kan anvendes i aktioner, og uanset om de er udstyret med våbenfremføringsmidler eller panser og skrog eller skrogdele til sådanne fartøjer, og komponenter hertil, der er specielt designet til militær anvendelse

▼ **M9**

ML9

a. (fortsat)

2. Andre overfladefartøjer end dem, der er nævnt i ML9.a.1, som har udstyr af følgende typer fastgjort på eller integreret i fartøjet:

a. Automatiske våben, der er nævnt i ML1, eller våben, der er nævnt i ML2, ML4, ML12 eller ML19, eller "monteringsanordninger" eller ophængspunkter til våben med en kaliber på 12,7 mm eller herover

Teknisk note

Ved "monteringsanordninger" forstås affutager eller strukturel styrkelse med henblik på installering af våben.

b. Ildkontrolsystemer, der er nævnt i ML5

c. Som har alt følgende udstyr:

1. "Beskyttelse mod kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare stoffer (CBRN)" og

2. "Iblødsætnings- eller afvaskningssystem", der er designet til dekontamineringsformål eller

Tekniske noter

1. "Beskyttelse mod CBRN" er et selvstændigt indre rum med udstyr til skabelse af overtryk og isolering af ventilationssystemer, begrænsede ventilationsåbninger med CBRN-filtre og begrænsede personneladgangspunkter med luftsluser.

2. "Iblødsætnings- eller afvaskningssystem" er et havvandsprøjtesystem, som samtidig kan sprøjte vand på et fartøjs ydre overbygning og dæk.

d. Aktive våbensystemer til modforanstaltninger, der er nævnt i ML4.b, ML5.c eller ML11.a, og som har udstyr af følgende typer:

1. "Beskyttelse mod CBRN"

2. Skrog og overbygning, der er specielt designet til at reducere radartværsnittet

3. Termiske signaturreduktionsanordninger (f.eks. et udstødningssystem), bortset fra dem, der er specielt designet til at øge et kraftværks samlede effektivitet eller reducere miljøpåvirkning eller

4. Et afmagnetiseringssystem, der er designet til at reducere hele fartøjets magnetiske signatur

b. Motorer og fremdriftssystemer som følger, der er specielt designet til militær anvendelse, og komponenter hertil, der er specielt designet til militær anvendelse:

1. Dieselmotorer, der er specielt designet til ubåde

2. Elektromotorer, der er specielt designet til ubåde, og som har alle følgende karakteristika:

a. En effekt på over 0,75 MW (1 000 hk)

b. Hurtigt omstyrbar

c. Væskekølet og

d. Hermetisk indkapslet

▼ **M9**

ML9

- b. (fortsat)
3. Ikke-magnetiske dieselmotorer, som har alle følgende karakteristika:
- En effekt på 37,3 kW (50 hk) eller derover og
 - En ikke-magnetisk del på over 75 % af den samlede masse
4. Systemer til "luftafhængig fremdrift" (AIP), der er specielt designet til ubåde

Teknisk note

"Luftafhængig fremdrift" (AIP) gør det muligt for en neddykket ubåd at anvende sit fremdriftssystem uden adgang til atmosfærisk ilt i længere tid, end det ville have været muligt ved anvendelse af batterierne. AIP omfatter i forbindelse med ML9.b.4 ikke atomenergi.

- c. Undervandsdetektionsudstyr, der er specielt designet til militær anvendelse, styreanordninger hertil og komponenter hertil, der er specielt designet til militær anvendelse
- d. Antiubåds- og antitorpedonet, der er specielt designet til militær anvendelse
- e. Ikke anvendt siden 2003
- f. Skibsskrogspenetratorer og konnektorer, der er specielt designet til militær anvendelse, og som muliggør forbindelse med udstyr uden for et skib, og komponenter hertil, der er specielt designet til militær anvendelse

Note ML9.f omfatter konnektorer til skibe af enkeltleder-, multileder-, koaksial- eller bølgeledertypen og skibsskrogspenetratorer, som begge kan forblive uigennemtrængelige for lækagevand udefra og bevare de krævede karakteristika på havdybder på over 100 m, samt fiberoptiske konnektorer og optiske skibsskrogspenetratorer, der er specielt designet til »laser«-stråletransmission uanset dybde. ML9.f omfatter ikke almindelige skibsskrogspenetratorer til drivakslar og hydrodynamiske rorstænger.

- g. Lydløse lejer med udstyr af følgende typer, komponenter hertil og udstyr, der indeholder sådanne lejer, der er specielt designet til militær anvendelse:
- Gasophæng eller magnetisk ophæng
 - Aktiv signaturkontrol eller
 - Vibrationsfjernelseskontrol

ML10

»Fly«, »lettere end luft-fartøjer«, »ubemandede luftfartøjer« (»UAV'er«), flymotorer og udstyr til »fly« samt hermed beslægtet udstyr og komponenter som følger, der er specielt designet eller modificeret til militær anvendelse:

NB: For så vidt angår styre- og navigationsudstyr, se ML11.

- Bemandede »fly« og »lettere end luft-fartøjer« og specielt designede komponenter hertil
- Ikke anvendt siden 2011

▼ **M9**

ML10

(fortsat)

- c. Ubemandede »fly« og »lettere end luft-fartøjer« og tilhørende udstyr som følger samt specielt designede komponenter hertil:
1. »UAV'er«, droner (RPV'er), autonome programmerbare fartøjer og ubemandede »lettere end luft-fartøjer«
 2. Raketstyr, bjærgningsudstyr og opsendelsesudstyr
 3. Udstyr designet til styring eller kontrol
- d. Fremdriftsmotorer til fly og specielt designede komponenter hertil
- e. Luftbåret brændstoftilfyldningsudstyr, der er specielt designet eller modificeret til et af følgende, og specielt designede komponenter hertil:
1. »Fly«, der er nævnt i ML10.a eller
 2. Ubemandede »fly«, der er nævnt i ML10.c
- f. "Jordbaseret udstyr", som er specielt udviklet til »fly«, der er nævnt i ML10.a, eller til flymotorer, der er nævnt i ML10.d

Teknisk note

"Jordbaseret udstyr" omfatter udstyr til tryktankning og udstyr, som er specielt designet til at muliggøre operationer i afgrænsede områder.

- g. Livopretholdelsesudstyr til flybesætning, sikkerhedsudstyr til flybesætning og andre evakueringsanordninger, der ikke er nævnt i ML10.a, og som er designet til fly, der er nævnt i ML10.a

Note ML10.g. kontrollerer ikke hjelme til personel fra fly, der ikke har ophæng og beslag til udstyr, der er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr.

NB: For så vidt angår hjelme, se også ML13.c.

- h. Faldskærme, drageglidere og beslægtet udstyr som følger samt specielt designede komponenter hertil:
1. Faldskærme, der ikke er nævnt andre steder i EU's fælles liste over militært udstyr
 2. Drageglidere
 3. Udstyr, der er specielt designet til faldskærmsudspring fra stor højde (f.eks. dragter, specielle hjelme, åndedrætsudstyr, navigationsudstyr)
- i. Udstyr til kontrolleret åbning eller automatiske styresystemer designet til laster, som kastes ned med faldskærm.

Note 1 ML10.a omfatter ikke »fly« og »lettere end luft-fartøjer« eller varianter af disse »fly«, der er specielt designet til militær anvendelse, og som alle er af følgende type:

- a. De er ikke kamp-»fly«

▼ **M9**

ML10

Note 1 (fortsat)

- b. De er ikke konfigureret til militær anvendelse og ikke monteret med udstyr eller indretninger, der er specielt designet eller modificeret til militær anvendelse og
- c. godkendt til civil anvendelse af civile luftfartsmyndigheder i en eller flere EU-medlemsstater eller stater, der deltager i Wassenaararrangementet.

Note 2 ML10.d. omfatter ikke:

- a. flymotorer, der er designet eller modificeret til militær anvendelse, og som er godkendt til anvendelse i »civile fly« af civile luftfartsmyndigheder i en eller flere EU-medlemsstater eller stater, der deltager i Wassenaararrangementet, eller specielt designede komponenter hertil
- b. stempelmotorer eller specielt designede komponenter hertil, undtagen hvis de er specielt designet til »UAV'er«.

Note 3 Med henblik på ML10.a og ML10.d omfatter specielt designede komponenter og beslægtet udstyr til ikkemilitære »fly« eller flymotorer, som er modificeret til militær anvendelse, kun militære komponenter og militært beslægtet udstyr, som er nødvendige for modifikationen til militær anvendelse.

Note 4 Med henblik på ML10.a omfatter militær anvendelse: kamp, militær rekognoscering, angreb, militær uddannelse, logistisk støtte og transport og nedkastning af tropper eller militært udstyr.

Note 5 ML10.a omfatter ikke »fly«, der opfylder alle følgende kriterier:

- a. Blev fremstillet første gang før 1946
- b. Indeholder ikke genstande, der er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr, medmindre genstandene skal opfylde sikkerheds- og luftdygtighedsstandarderne i en eller flere EU-medlemsstater eller stater, der deltager i Wassenaararrangementet og
- c. Indeholder ikke våben, der er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr, medmindre de er ubrugelige og ikke kan genindsættes i drift.

ML11

Elektronisk udstyr, »rumfartøjer« og komponenter, der ikke er nævnt i andre punkter på EU's fælles liste over militært udstyr, som følger:

- a. Elektronisk udstyr, som er specielt designet til militær anvendelse, og specielt designede komponenter hertil

▼ **M9**

ML11

a. (fortsat)

Note ML11.a. omfatter følgende:

- a. Udstyr til elektroniske modforanstaltninger (ECM) og forholdsregler mod fjendtlig anvendelse af elektroniske modforanstaltninger (ECCM) (dvs. udstyr designet til at indføre vildledende eller fejlbehæftede signaler i radarer eller radiomodtagere eller på anden måde hindre modtagelse, drift eller effektivitet i forbindelse med fjendtlige elektroniske modtagere og tilhørende udstyr til modforanstaltninger), herunder udstyr til støjsending (jamming) og beskyttelse mod støjsending
- b. Frekvensagile rør (frequency agile tubes)
- c. Elektroniske systemer eller udstyr, som enten er designet til overvågning og kontrol af det elektromagnetiske spektrum med militær efterretning eller sikkerhed for øje eller til foranstaltninger mod sådan overvågning og kontrol
- d. Udstyr til modforanstaltninger under vandet, herunder støjsending (jamming) og magnetisk interferens og afledning, udstyr, der er designet til at indføre fremmedstøj eller fejlbehæftede signaler i sonarmodtagere
- e. Udstyr til sikring af edb-anlæg, edb-sikkerhedsudstyr og udstyr til sikring af transmissions- og signallinjer, som er baseret på kryptograferingsprocedurer
- f. Identifikations-, autentificerings- og nøgleindlæsningsudstyr og nøgleadministration, fremstillings- og distributionsudstyr
- g. Styre- og navigationsudstyr
- h. Udstyr til digital troposcatter-radiokommunikation
- i. Digitale demulatorer specielt designet til signalefterretninger
- j. »Automatiske kommando- og kontrolsystemer«

NB: For så vidt angår »software« i forbindelse med militær »software« defineret radio (SDR), se ML21.

- b. Støjsenderudstyr til globale satellitnavigationssystemer (GNSS) og specielt designede komponenter hertil
- c. »Rumfartøjer«, der er specielt designet eller modificeret til militær anvendelse, og rumfartøjskomponenter, der er specielt designet til militær anvendelse.

ML12

Våbensystemer med høj kinetisk energi og tilhørende udstyr som følger og specielt designede komponenter hertil:

- a. Våbensystemer med høj kinetisk energi, der er specielt designet til at ødelægge et mål eller afbryde et angreb fra et sådant
- b. Specielt designede test- og evalueringsfaciliteter og testmodeller, herunder diagnoseinstrumenter og diagnosemål, med henblik på dynamisk afprøvning af projektiler og systemer med kinetisk energi

▼ **M9**

ML12 (fortsat)

NB: For så vidt angår våbensystemer, der benytter underkaliberammunition eller udelukkende kemisk fremdrift samt ammunition hertil, se ML1-ML4.

Note 1 ML12 omfatter følgende udstyr, når det er specielt designet til våbensystemer med kinetisk energi:

- a. Startfremdriftssystemer, som kan accelerere masser på over 0,1 g til hastigheder på over 1,6 km/s i enkelt- eller hurtigskydningsmodus
- b. Udstyr til frembringelse af primæreffekt, elektrobeskyttelse, energilagring (f.eks. højenergilagerkondensatorer), varmekontrol, konditionering, omskiftning eller håndtering af brændstof og elektriske interfaces mellem energiforsyning og elektriske funktioner til bevægelse af kanoner eller skydetårne

NB: Se også 3A001.e.2 på EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse for højenergilagerkondensatorer.

- c. Målundpegnings-, målsporings-, ildkontrol- eller skadevurderingssystemer
- d. Systemer til hjempejling, styring eller omdestinering (sideværts acceleration) af projektiler.

Note 2 ML12 omfatter våbensystemer, som benytter en af følgende fremdriftsmetoder:

- a. Elektromagnetisk
- b. Elektrotermisk
- c. Plasma
- d. Let gas eller
- e. Kemisk (ved anvendelse sammen med en af ovenstående fremdriftsmetoder).

ML13 **Panser- eller beskyttelsesudstyr samt konstruktioner og komponenter som følger:**

a. Metalliske eller ikke-metalliske panserplader, der er:

1. fremstillet efter militær standard eller specifikation eller
2. egnet til militær anvendelse

NB: For så vidt angår armerede beskyttelsesdragter, se ML13.d.2

- b. Konstruktioner af metalliske eller ikke-metalliske materialer eller kombinationer heraf, der er specielt designet til ballistisk beskyttelse af militære systemer, og specielt designede komponenter hertil
- c. Hjelme, der er fremstillet efter militære standarder eller specifikationer eller tilsvarende nationale standarder, og specielt designede hjelmkaller, polstringer eller komfortpuder hertil

NB: For så vidt angår andre komponenter eller andet tilbehør til militærhelme, se det relevante punkt på EU's fælles liste over militært udstyr.

▼ **M9**

ML13

(fortsat)

d. Armerede beskyttelsesdragter eller beskyttelsesbeklædning og komponenter hertil som følger:

1. Lette armerede beskyttelsesdragter eller beskyttelsesbeklædning, der er fremstillet efter militære standarder eller specifikationer eller efter, hvad der i ydeevne svarer hertil, og specielt designede komponenter hertil

Note Med henblik på ML13.d.1 omfatter militære standarder eller specifikationer som minimum specifikationer for beskyttelse mod fragmentationsbomber

2. Tunge armerede beskyttelsesdragter, der giver ballistisk beskyttelse svarende til mindst niveau III (NIJ 0101.06 af juli 2008) eller tilsvarende nationale standarder.

Note 1 ML13.b omfatter materialer, der er specielt designet til at danne et eksplosionsreaktivt panser eller til bygning af militære beskyttelsesrum.

Note 2 ML13.c omfatter ikke konventionelle stålhjelme, der ikke er designet eller modificeret til påsætning af nogen form for tilbehør, og som heller ikke er udstyret hermed.

Note 3 ML13.c og d omfatter ikke hjelme, armerede beskyttelsesdragter og beskyttelsesbeklædning, når de ledsager brugerne med henblik på personlig beskyttelse.

Note 4 De eneste hjelme, der er specielt designet til ammunitionsrydningspersonel, og som er nævnt i ML 13, er hjelme, der er specielt designet til militær anvendelse.

NB 1 Se også 1A005 på EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse.

NB 2: For så vidt angår »fiber- og trådmaterialer«, der benyttes til fremstilling af armerede beskyttelsesdragter og hjelme, se 1C010 på EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse.

ML14

"Specialudstyr til militær træning" eller til simulering af militære scenarier, simulatorer, der er specielt designet til oplæring i brugen af skydevåben eller våben, der er nævnt i ML1 eller ML2, samt specielt designede komponenter og tilbehør hertil:

Teknisk note

Udtrykket "specialudstyr til militær træning" omfatter militære udgaver af angrebssimulatorer, operationelt flyvetræningsudstyr, radarmålssimulatorer, radarmålsgeneratorer, udstyr til træning i artilleriskudning, simulatorer til antiubådskrigsførelse, flyvesimulatorer (herunder centrifuger til træning af piloter og astronauter), udstyr til træning i radarbetjening, instrumentflyvningstrænere, navigationstræningsudstyr, øvelsesudstyr til missilaffyring, målsøgningsudstyr, droner, våbenøvelsesudstyr, udstyr til øvelser med ubemandede »fly«, mobile øvelsesenheder og udstyr til træning i landmilitære operationer.

Note 1 ML14 omfatter systemer til billedfremstilling og interaktive miljøsystemer for simulatorer, når de er specielt designet eller modificeret til militær anvendelse.

Note 2 ML14 omfatter ikke udstyr, der er specielt designet til oplæring i brugen af jagt- eller sportsvåben.

▼ **M9**

ML15 **Billedudstyr eller udstyr til modforanstaltninger som følger, der er specielt designet til militær anvendelse, og specielt designede komponenter og tilbehør hertil:**

- a. Optagere og udstyr til billedforarbejdning
- b. Kameraer, fotografisk udstyr og filmfremkaldelsesudstyr
- c. Billedforstærkningsudstyr
- d. Infrarødt eller termisk observationsudstyr
- e. Billeddannende radarsensorudstyr
- f. Udstyr til modforanstaltninger (ECM) eller forholdsregler mod fjendtlig anvendelse af modforanstaltninger (ECCM) designet til det udstyr, der er nævnt i ML15.a-ML15.e

Note ML15.f omfatter udstyr, der er designet til at forringe driften eller effektiviteten af militært billedudstyr eller til at mindske sådanne forringelser.

Note ML15. omfatter ikke »billedforstærkerrør af 1. generation« eller udstyr, der er specielt designet til at indeholde »billedforstærkerrør af 1. generation«.

NB: For så vidt angår klassificering af våbensigter, som indeholder »billedforstærkerrør af 1. generation«, se ML1, ML2 og ML5.a.

NB: Se også 6A002.a.2. og 6A002.b. på EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse.

ML16 **Smedede, støbte eller andre ufærdige produkter, som er specielt designet til genstande, der er nævnt i ML1-ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 eller ML19.**

Note ML16 omfatter ufærdige produkter, når de kan påvises ved materialets sammensætning, form eller funktion.

ML17 **Diverse udstyr, materialer og »arkiver« som følger og specielt designede komponenter hertil:**

- a. Apparater til dykning og undervandssvømning, der er specielt designet eller modificeret til militær anvendelse:
 1. Autonome iltåndingssystemer til dykning, hel- eller halv-lukkede kredsløb
 2. Apparater til undervandssvømning, der er specielt designet til anvendelse i forbindelse med de apparater til dykning, der er nævnt i ML17.a.1.

NB: Se også 8A002.q. på EU's liste over produkter med dobbelt anvendelse.

- b. Byggemateriel, der er specielt designet til militær anvendelse
- c. Beslag, belægninger og behandlinger, der har til formål at fjerne materiellets signatur, og som er specielt designet til militær anvendelse
- d. Feltmæssigt ingeniørmateriel, som er specielt designet til anvendelse i kampzoner
- e. »Robotter«, »robot«-styremekanismer og »robot«-effektorer«, der er:

▼ **M9**

ML17

e. (fortsat)

1. specielt designet til militær anvendelse
2. udstyr med en anordning til beskyttelse af hydrauliske rør mod punktering forårsaget af ballistiske fragmenter (f.eks. udstyr med selvforseglende rør), og som er designet til at anvende hydrauliske væsker med antændelsestemperaturer på over 839 °K (566 °C) eller
3. specielt designet til eller klassificeret til brug i et miljø med elektromagnetiske pulser (EMP)

Teknisk note

Ved »elektromagnetiske pulser« forstår ikke uforsættelig interferens, som skyldes elektromagnetisk stråling fra udstyr i nærheden (f.eks. maskiner, apparater og elektroniske instrumenter) eller lyn.

- f. »Arkiver«, der er specielt designet eller modificeret til militær anvendelse med systemer, udstyr eller komponenter, der er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr
- g. Kernekraftproduktionsudstyr eller fremdriftsudstyr, herunder »atomreaktorer«, der er specielt designet til militær anvendelse, og komponenter hertil, som er specielt designet eller "modificeret" til militær anvendelse
- h. Udstyr og materiale, der er belagt eller behandlet med henblik på at fjerne materialets signatur, og som er specielt designet til militær anvendelse, bortset fra udstyr og materiale, der er nævnt andre steder i EU's fælles liste over militært udstyr
- i. Simulatorer, der er specielt designet til militære »atomreaktorer«
- j. Mobile reparationsværksteder, der er specielt designet eller "modificeret" til vedligeholdelse af militært udstyr
- k. Feltgeneratorer, der er specielt designet eller "modificeret" til militær anvendelse
- l. ISO-containere til kombineret transport eller aftagelige vognkasser (dvs. veksellad), der er specielt designet eller "modificeret" til militær anvendelse
- m. Færger bortset fra færger, der er nævnt andre steder i EU's fælles liste over militært udstyr, broer og pontoner, der er specielt designet til militær anvendelse
- n. Testmodeller, der er specielt designet til »udvikling« af genstande, der er nævnt i ML4., ML6., ML9. eller ML10.
- o. »Laser«-beskyttelsesudstyr (f.eks. øjen- eller sensorbeskyttelse), der er specielt designet til militær anvendelse
- p. »Brændselsceller«, der ikke er nævnt andre steder i EU's liste over militært udstyr, og som er specielt designet eller "modificeret" til militær anvendelse

Tekniske noter

1. Ikke anvendt siden 2014.

2. Med henblik på ML17 forstår der ved "modificeret" enhver strukturel, elektrisk, mekanisk eller anden form for ændring, der giver en ikke-militær genstand militær kapacitet svarende til en genstand, der er specielt designet til militær anvendelse.

▼ **M9****ML18 "Produktions"-udstyr og komponenter som følger:**

- a. Specielt designet eller modificeret "produktions"-udstyr til "produktion" af produkter, der er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr, og specielt designede komponenter hertil
- b. Specielt designede miljøtestanlæg og specielt designet udstyr hertil til certificering, godkendelse eller prøvning af produkter, der er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr

Teknisk note

Med henblik på ML18 omfatter udtrykket "produktion" design, undersøgelse, fabrikation, afprøvning og kontrol.

Note ML18.a og ML18.b omfatter følgende udstyr:

- a. Kontinuerligt arbejdende nitreringsapparater
- b. Centrifugalafprøvningsapparat eller -udstyr, der:
 - 1. drives af en motor eller motorer med en samlet nominel hestekraft på over 298 kW (400 hk)
 - 2. kan bære en nyttelast på 113 kg eller mere eller
 - 3. kan udøve en centrifugalacceleration på 8 g eller mere på en nyttelast på 91 kg eller mere
- c. Dehydreringspresser
- d. Snekkeekstrudere, der er specielt designet eller modificeret til militær »spræng«-ekstrudering
- e. Skæremaskiner til størrelsessortering af ekstruderede »drivladninger«
- f. Dragémaskiner (tumblere) på 1,85 m eller mere i diameter og med en produktkapacitet på over 227 kg
- g. Kontinuerligt arbejdende blandingsmaskiner til faste »drivladninger«
- h. Strålekværn til grov- eller finmaling af ingredienserne i militære »sprængstoffer«
- i. Udstyr til frembringelse af både kugleform og ensartet partikelstørrelse i metalpulver opført under ML8.c.8
- j. Konvektionsstrømkonvertere til omdannelse af materialer opført under ML8.c.3.

ML19 Dirigerede energivåbensystemer, tilhørende udstyr, udstyr til modforanstaltninger og testmodeller som følger og specielt designede komponenter hertil:

- a. »Laser«-systemer, der er specielt designet til at ødelægge et mål eller afbryde et angreb fra et sådant
- b. Partikelstrålesystemer, der kan ødelægge et mål eller afbryde et angreb fra et sådant

▼ **M9**

ML19 (fortsat)

- c. HF-systemer med høj effekt, der kan ødelægge et mål eller afbryde et angreb fra et sådant
- d. Udstyr, der er specielt designet til at spore, identificere eller yde forsvar mod systemer, der er nævnt i ML19.a-ML19.c
- e. Fysiske testmodeller vedrørende systemer, udstyr og komponenter, der er nævnt i ML19
- f. »Laser«-systemer, der er specifikt designet til at forårsage permanent blindhed på ubeskyttede øjne, dvs. det blotte øje eller øjne med korrigerende synshjælpemidler

Note 1 *Dirigerede energivåbensystemer, der er nævnt i ML19, omfatter systemer, hvis kapacitet er afledt af den kontrollerede anvendelse af:*

- a. »lasere« med tilstrækkelig effekt til at forårsage ødelæggelse svarende til konventionel ammunition
- b. partikelacceleratorer, der udsender en ladet eller neutral partikelstråle med ødelæggende effekt
- c. HF-sendere med høj impuls- eller middeludgangseffekt, der frembringer tilstrækkelig feltstyrke til at lamme elektronisk udstyr i et mål på afstand.

Note 2 *ML19 omfatter følgende, når det er specielt designet til dirigerede energivåbensystemer:*

- a. Udstyr til primæreffekt frembringelse, energilagring, omskiftning, energikonditionering eller håndtering af brændstof
- b. Måludpegnings- og sporingssystemer
- c. Systemer, der kan evaluere skaderne på eller ødelæggelsen af et mål eller afbrydelsen af et angreb fra et sådant
- d. Udstyr til strålestyring, -udbredelse eller -retning
- e. Udstyr med hurtig stråledrejning til hurtige operationer med flere mål
- f. Adaptiv optik og fasekonjugatorer
- g. Strøminjektorer til negative hydrogenionstråler
- h. »Rumkvalificerede« acceleratorkomponenter
- i. Udstyr til negativ ionstråleudvidelse
- j. Udstyr til styring og drejning af ionstråler med høj effekt
- k. »Rumkvalificerede« folier til neutralisering af negative hydrogenisotopstråler.

▼ **M9****ML20 Kryogenisk og »superledende« udstyr som følger samt specielt designede komponenter og tilbehør hertil:**

- a. Udstyr specielt designet eller konfigureret til montering i et køretøj/fartøj til militær anvendelse på landjorden, til søs, i luften eller i rummet, og som kan fungere i bevægelse og frembringe eller opretholde temperaturer under 103 °K (– 170 °C)

Note ML20.a omfatter mobile systemer, der indeholder eller anvender tilbehør eller komponenter fremstillet af ikke-metalliske eller ikke-elektrisk ledende materialer, såsom plast eller epoxybehandlede materialer.

- b. »Superledende« elektrisk udstyr (roterende maskiner eller transformatorer) specielt designet eller konfigureret til montering i et køretøj/fartøj til militær anvendelse på landjorden, til søs, i luften eller i rummet, og som kan fungere i bevægelse

Note ML20.b omfatter ikke hybride homopolære jævnstrøms-generatorer udstyret med enpolet anker af almindelig metal, der roterer i et magnetfelt frembragt af superledende viklinger, forudsat at disse viklinger er de eneste superledende komponenter i generatoren.

ML21 »Software« som følger:

- a. »Software« specielt designet til et af følgende formål:
1. »Udvikling«, »produktion«, drift eller vedligeholdelse af udstyr, der er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr
 2. »Udvikling« eller »produktion« af materialer, der er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr eller
 3. »Udvikling«, »produktion«, drift eller vedligeholdelse af »software«, der er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr
- b. Speciel »software« bortset fra den, der er nævnt i ML21.a, som følger:
1. »Software«, der er specielt designet til militær anvendelse og specielt designet til modellering, simulering eller evaluering af militære våbensystemer
 2. »Software«, der er specielt designet til militær anvendelse og specielt designet til modellering eller simulering af militære operative scenarier
 3. »Software« til bestemmelse af virkningerne af konventionelle, nukleare, kemiske eller biologiske våben
 4. »Software«, der er specielt designet til militær anvendelse og specielt designet til applikationer til kommando, kommunikation, kontrol og efterretningsvirksomhed (C3I) eller til applikationer til kommando, kommunikation, kontrol, computerbehandling og efterretningsvirksomhed (C4I)
- c. »Software«, der ikke er nævnt i ML21.a eller ML21.b, og som er specielt designet eller modificeret til at gøre det muligt for udstyr, der ikke er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr, at udføre de samme militære funktioner som udstyr, der er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr

▼ **M9**

ML22

»Teknologi« som følger:

- a. »Teknologi« bortset fra den, der er nævnt i ML22.b, som er »krævet« til »udvikling«, »produktion«, drift, installation, vedligeholdelse (eftersyn), reparation, hovedreparation og renovering af genstande, der er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr
- b. »Teknologi« som følger:
1. »Teknologi«, som er »krævet« til design af, samling af komponenter til og drift, vedligeholdelse og reparation af komplette produktionsanlæg til genstande, der er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr, selv om komponenterne til sådanne produktionsanlæg ikke er nævnt
 2. »Teknologi«, som er »krævet« til »udvikling« og »produktion« af håndvåben, selv når den anvendes til fremstilling af kopier af antikke håndvåben
 3. Ikke anvendt siden 2013

NB: Se ML22.a om »teknologi«, der tidligere var nævnt i ML22.b.3

4. Ikke anvendt siden 2013

NB: Se ML22.a om »teknologi«, der tidligere var nævnt i ML22.b.4

5. »Teknologi«, som udelukkende er »krævet« til inkorporering af »biokatalysatorer«, der er nævnt i ML7.i.1, i militære bærestoffer eller militært materiale

Note 1 »Teknologi«, som er »krævet« til »udvikling«, »produktion«, drift, installation, vedligeholdelse (eftersyn), reparation, hovedreparation og renovering af genstande, der er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr, forbliver under kontrol, også når den kan anvendes på en genstand, der ikke er nævnt i EU's fælles liste over militært udstyr.

Note 2 ML22 omfatter ikke følgende:

- a. »Teknologi«, der mindst er nødvendig til installation, drift, vedligeholdelse (eftersyn) eller reparation af de genstande, der ikke er underlagt kontrol, eller hvortil der tidligere er udstedt eksporttilladelse
- b. »Teknologi« til »fri offentlig anvendelse« eller til »videnskabelig grundforskning« eller det, der mindst er nødvendig med henblik på patentansøgninger
- c. »Teknologi« til magnetisk induktion til kontinuerlig fremdrift af civile transportmidler.

▼ **M9****DEFINITIONER AF UDTRYK, DER ANVENDES I DENNE LISTE**

Nedenfor følger i alfabetisk rækkefølge definitioner af de udtryk, der anvendes i denne liste.

Note 1 Definitionerne gælder for hele listen. Henvisningerne er kun vejledende og påvirker ikke den universelle anvendelse af de definerede udtryk gennem hele listen.

Note 2 Ord og udtryk på listen over definitioner har kun den definerede betydning, hvor dette er angivet ved dobbelte anførselstegn (""). Definitioner af udtryk i enkelte anførselstegn (") findes i tekniske noter til de relevante genstande. I andre tilfælde har ord og udtryk deres normalt accepterede betydning (som defineret i ordbøger).

ML8 »Tilsætningsstoffer«
Stoffer, der anvendes i sprængstofformuleringer, til forbedring af deres egenskaber.

ML8, 10, 14 »Fly«
Et luftfartøj med faste vinger, drejelige vinger, roterende vinger (helikopter), kipbar rotor eller kipbar vinge.

ML10 »Luftskib«
Et kraftdrevet luftfartøj, som holdes flyvende af en gasart (sædvanligvis helium, tidligere hydrogen), som er lettere end luft.

ML11 »Automatiske kommando- og kontrolsystemer«
Elektroniske systemer, hvorigennem der indgår, behandles og fremsendes oplysninger, som er vigtige for den operative effektivitet af gruppen, den overordnede formation, den taktiske formation, enheden, skibet, underenheden eller våben under kommando. Dette sker ved hjælp af en computer og andet specialiseret hardware, der er designet til at støtte en militær kommando- og kontrolorganisations funktioner. De vigtigste funktioner i et automatisk kommando- og kontrolsystem er: en effektiv automatisk indsamling, samling, lagring og behandling af oplysninger; visning af den pågældende situation og de omstændigheder, der indvirker på forberedelsen og gennemførelsen af kamppositioner; operative og taktiske beregninger for fordelingen af ressourcer mellem kampgrupper eller elementer i den operative kampplan eller kampdeployeringen i overensstemmelse med den pågældende opgave eller operationsfase; forberedelse af data til vurdering af den pågældende situation og beslutningstagning på et hvilket som helst tidspunkt under en operation eller kamp; computersimulering af operationer.

ML22 »Videnskabelig grundforskning«
Eksperimentelt eller teoretisk arbejde, der i hovedsagen udføres for at skaffe ny viden om de grundlæggende principper for fænomener eller observerbare kendsgerninger, og som ikke primært er rettet mod et konkret, praktisk mål.

ML7, 22 »Biokatalysatorer«
"Enzymer" til specifikke kemiske eller biokemiske reaktioner eller andre biologiske forbindelser, som binder til og fremskynder nedbrydningen af CW-agenser.

▼ **M9**

ML7,22 (fortsat)

Teknisk note

"Enzymer" er »biokatalysatorer« til specifikke kemiske eller biokemiske reaktioner.

ML7 »Biologiske midler (agents)«

Patogener eller toksiner, der er udvalgt eller modificeret (som f.eks. ændring af renhed, holdbarhedstid, virulens, spredningsegenskaber eller modstandskraft over for UV-stråling) med henblik på at dræbe mennesker eller dyr, ødelægge udstyr eller skade afgrøder eller miljøet.

ML7 »Biopolymerer«

Følgende biologiske makromolekyler:

- a. Enzymer til specifikke kemiske eller biokemiske reaktioner
- b. "Antiidiotypiske", "monoklonale" eller "polyklonale" "antistoffer"
- c. Specielt designede eller oparbejdede "receptorer".

Tekniske noter

1. »Antiidiotypiske antistoffer« er antistoffer, som binder til de specifikke antigene bindesteder på andre antistoffer.
2. "Monoklonale antistoffer" er proteiner, som binder til et antigen sted, og som produceres af en enkelt klon af celler.
3. "Polyklonale antistoffer" er en blanding af proteiner, som binder til det specifikke antigen, og som produceres af mere end en klon af celler.
4. »Receptorer« er biologiske makromolekylære strukturer, som kan binde ligander, hvilket påvirker de fysiologiske funktioner.

ML4, 10 »Civile fly«

De »fly«, som er opført med typeangivelse i lister over fly med godkendt luftdygtighed, som er offentliggjort af civile luftfartsmyndigheder i en eller flere EU-medlemsstater eller stater, der deltager i Wassenaar-arrangementet, til at flyve på kommercielle civile nationale eller internationale ruter eller til lovlig civil, privat eller forretningsmæssig brug.

ML1 »Deaktiveret skydevåben«

Et skydevåben, der er bearbejdet ved hjælp af processer som defineret af de nationale myndigheder i EU's medlemsstater eller stater, der deltager i Wassenaar-arrangementet, så det ikke kan affyre projektiler. Disse processer modificerer permanent skydevåbenets væsentlige dele. I henhold til nationale love og bestemmelser kan deaktivering af skydevåbenet dokumenteres med et certifikat udstedt af en kompetent myndighed og markeres på skydevåbenet med et stempel på en væsentlig del.

ML17 21, 22 »Udvikling«

Vedrørende alle faser inden masseproduktion, f.eks. design, designresearch, designanalyser, designprincipper, samling og afprøvning af prototyper, forsøgsproduktionsplaner, designdata, omsætning af designdata i produkt, formdesign, integrationsdesign, layout.

▼ M9

- ML17 »Effektorer«
Gribere, "aktive værktøjsenheder" og ethvert andet værktøj, der er anbragt på montagepladen på enden af »robotens« manipulato-
ram.
- Teknisk note*
*"Aktiv værktøjsenhed" er en indretning til at anvende bevægelses-
kraft, procesenergi eller føleevne på arbejdsområdet.*
- ML8 »Energimaterialer«
Stoffer eller blandinger, som reagerer kemisk for at frigive den energi, der er nødvendig for deres påtænkte anvendelse. »Spræng-
stoffer«, »pyrotekniske stoffer« og »drivmidler« er underklasser af
energimaterialer.
- ML8, 18 »Sprængstoffer«
Faste, flydende eller gasformige stoffer eller blandinger af stoffer,
der anvendt som primærladninger, boosterladninger eller hoved-
ladninger i spræghoveder, spræganordninger og andre anordnin-
ger, er nødvendige for at fremkalde en detonation.
- ML7 »Ekspressionsvektorer«
Bærestoffer (f.eks. plasmid eller virus), der anvendes til at indføre
genetisk materiale i værtsceller.
- ML13 »Fiber- og trådmaterialer«
Omfatter:
- a. Kontinuerlige monofilamenter
 - b. Kontinuerlige garner og forgarner
 - c. Tape, væv, måtter med tilfældig fiberorientering og flettede
bånd
 - d. Skårne fibre, stabelfibre og sammenhængende fibertæpper
 - e. Whiskers, enten monokrystallinske eller polykrystallinske, af
enhver længde
 - f. Aromatisk polyamidmasse.
- ML15 »Billedforstærkerør af 1. generation«
Elektrostatisk fokuserede billedrør, der anvender fiberoptik til
input og output eller glasforplader, multialkali-fotokatoder (S-20
eller S-25), men ikke mikrokanalplader til billedforstærkning.
- ML17 »Brændselscelle«
En elektrokemisk anordning, der konverterer kemisk energi direkte
til jævnstrøms elektricitet ved forbrug af brændstof fra en ekstern
kilde.
- ML22 »Fri, offentlig anvendelse«
»Teknologi« eller »software«, som er stillet til disposition uden
begrænsninger for den videre udbredelse heraf.
- Note Begrænsninger i ophavsret undtager ikke »teknologi« eller
»software« fra at være til fri offentlig anvendelse.*
- ML9, 19 »Laser«
En enhed, der frembringer rumligt og tidligt kohærent lys via
forstærkning ved stimuleret stråling.

▼ **M9**

- ML17 »Arkiv« (parametrisk teknisk database)
En samling tekniske oplysninger, hvis udnyttelse kan forbedre relevante systemers, relevant udstyrs eller relevante komponenters ydeevne.
- ML10 »Lettere end luft-fartøjer«
Balloner og »luftskibe«, der kræver varm luft eller gasarter, der er lettere end luften, f.eks. helium eller brint, for at kunne lette.
- ML21 »Mikroprogram«
En række elementære ordrer, som opbevares i et specielt lager, og hvis udførelse initieres, når dets referenceordre indføres i et ordre-register.
- ML17 »Atomreaktor«
Omfatter hvad der direkte er knyttet til reaktortanken, det udstyr, der styrer effektniveauet i kernen, og de komponenter, der normalt indeholder eller kommer i direkte berøring med eller styrer reaktorkernens primære kølemiddel.
- ML8 »Prækursorer«
Særlige kemikalier, der anvendes ved fremstilling af sprængstoffer.
- ML18, 21, 22 »Produktion«
Alle produktionsstadier som f.eks.: produktionsforberedelse, fremstilling, integrering, samling (montage), inspektion, afprøvning og kvalitetssikring.
- ML21 »Program«
En række ordrer til udførelse af en proces i en form, eller som kan omdannes til en form, der kan udføres af en elektronisk computer.
- ML8 »Drivmidler«
Stoffer eller blandinger, som reagerer kemisk for at producere store mængder af varme gasarter i kontrolleret omfang med henblik på at udføre mekanisk arbejde.
- ML4, 8 »Pyrotekniske stoffer«
Blandinger af faste eller flydende brændstoffer og oxydanter, som ved antændelse undergår en kontrolleret energetisk kemisk reaktion for at skabe en specifik forsinkelse eller specifikke mængder af varme, støj, røg, synligt lys eller infrarød stråling. Pyroforiske stoffer er en underklasse af pyrotekniske stoffer, som ikke indeholder oxydanter, men som antændes spontant ved kontakt med luften.
- ML22 »Krævet«
I forbindelse med »teknologi« bruges udtrykket kun om den del af »teknologien«, der især er ansvarlig for opnåelse eller overskridelse af de kontrolpålagte ydelsesniveauer, egenskaber eller funktioner. »Krævet« »teknologi« kan være fælles for forskellige produkter.
- ML7 »Kemikalier til oprørskontrol«
Stoffer, som — under de forventede anvendelsesbetingelser med henblik på oprørskontrol — hos mennesker hurtigt fremkalder sensorisk irritation eller invaliderende fysiske virkninger, som forsvinder kort tid efter eksponeringens ophør. (Tåregas er et af flere »kemikalier til oprørskontrol«).

▼ **M9**

ML17

»Robot«

En manipuleringsmekanisme, som kan være af banestyrings- eller punktstyringstypen, som eventuelt bruger følere, og som har alle følgende egenskaber:

- a. Er multifunktionel
- b. Er i stand til at placere eller orientere materialer, dele, værktøjer eller specielle komponenter med variable bevægelser i tredimensionelt rum
- c. Omfatter tre eller flere servoindretninger med åben eller lukket sløjfe, som kan omfatte trinmotorer og
- d. Har "brugertilgængelig programmerbarhed" ved hjælp af lære/play-back-metoden eller ved hjælp af en elektronisk computer, der kan være en programmerbar logikcontroller, dvs. uden mekanisk mellemkomst.

Ved "brugertilgængelig programmerbarhed" forstås en brugers adgang til at indsætte, ændre eller udskifte »programmer« ved andre midler end:

- a. Fysisk ændring i ledningsføring eller forbindelser eller
- b. Indstilling af funktionskontroller inklusive indlægning af parametre.

Note Ovenstående definition omfatter ikke følgende indretninger:

1. Manipulationsmekanismer, der kun kan styres manuelt eller med fjernbetjening.
2. *Mekanismer med fastsekvens-manipulering, som er automatiserede bevægelsesindretninger, der virker i overensstemmelse med mekanisk fastlagte, programmerede bevægelser. Programmet er mekanisk begrænset af faste stopanordninger som f.eks. stifter eller knastskiver. Bevægelsernes rækkefølge og valget af baner eller vinkler er ikke variable eller udskiftelige på mekanisk, elektronisk eller elektrisk vis.*
3. *Mekanisk styrede manipuleringsmekanismer med variabel sekvens, som er automatiserede bevægelsesindretninger, der virker i overensstemmelse med mekanisk fastlagte, programmerede bevægelser. Programmet er mekanisk begrænset af faste, men justerbare stopanordninger som f.eks. stifter eller knastskiver. Bevægelsernes rækkefølge og valget af baner eller vinkler er variable inden for det faste programmonster. Variationer eller modifikationer af programmonsteret (f.eks. ændringer af stifter eller udskiftning af knastskiver) i én eller flere bevægelsesakser udføres kun ved mekaniske operationer.*
4. *Ikke-servostyrede manipuleringsmekanismer med variabel sekvens, som er automatiserede bevægelsesindretninger, der virker i overensstemmelse med mekanisk fastlagte, programmerede bevægelser. Programmet er variabelt, men sekvensen gennemføres alene ved binære signaler fra mekanisk fastsatte, elektriske binære indretninger eller justerbare stopanordninger.*

▼ **M9**

- ML17 *Note (fortsat)*
5. *Stablekraner, defineret som kartesiske koordinatmanipuleringsystemer, der er fremstillet som en integreret del af et lodret system af lagerbeholdere og konstrueret til at få adgang til indholdet af disse beholdere i forbindelse med oplagring eller afhentning.*
- ML21 »Software«
Samling af et eller flere »programmer« eller »mikroprogrammer«, der er lejret i et konkret udtryksmedie.
- ML11 »Rumfartøjer«
Aktive og passive satellitter og rumsonder.
- ML19 »Rumkvalificeret«
Designet, fremstillet eller kvalificeret gennem vellykket prøvning, til operation i højder på mere end 100 km over jordens overflade.
- Note* *En fastlæggelse af at et specifikt emne er »rumkvalificeret« på baggrund af prøvning betyder ikke, at andre emner i samme produktionsperiode eller modelserie er »rumkvalificeret«, hvis ikke de er individuelt prøvet.*
- ML20 »Superledende«
Materialer (dvs. metaller, legeringer eller forbindelser), der kan tabe al elektrisk modstand (dvs. som kan opnå uendelig elektrisk ledelse og føre meget store elektriske strømme uden Jouleopvarmning).
- »Kritisk temperatur«: Et bestemt »superledende« materiales »kritiske temperatur« (somme tider kaldet overgangstemperaturen) er den temperatur, hvor materialet mister al modstand mod gennemstrømning af en jævnstrøm.
- Teknisk note*
Et materiales »superledende« tilstand karakteriseres individuelt af en »kritisk temperatur«, et kritisk magnetfelt, som er en funktion af temperaturen, og en kritisk strømtæthed, som imidlertid er en funktion af både magnetfelt og temperatur.
- ML22 »Teknologi«
Konkret information, der er nødvendig til »udvikling«, »produktion« eller drift, installation, vedligeholdelse (eftersyn), reparation, hovedreparation eller renovering af et produkt. Informationen har form af "tekniske data" eller "teknisk assistance". Specificeret »teknologi« med henblik på EU's fælles liste over militært udstyr er defineret i ML22.
- Tekniske noter*
1. "Tekniske data" kan have form af tegninger, planer, diagrammer, modeller, formler, tabeller, konstruktionsplaner og specifikationer, manualer og instruktioner skrevet eller lagret på andre medier eller apparater som f.eks. disketter, bånd eller rom.
 2. "Teknisk assistance" kan have forskellige former, som f.eks. instruktion, færdigheder, uddannelse, praktisk erfaring og konsulenttjeneste. "Teknisk assistance" kan omfatte overførsel af "tekniske data".

▼ **M9**

ML10 »Ubemandet luftfartøj« (»UAV«)

Et »fly«, der er i stand til at påbegynde flyvning og opretholde kontrolleret flyvning og navigation uden tilstedeværelse af mennesker om bord.